

ANALES VALENTINOS

REVISTA DE FILOSOFÍA Y TEOLOGÍA

Año XII

1986

Núm. 23

ÍNDICE

	Pág.
Ramón Arnau García: Iglesia particular y comunión eclesial	1
José Janini: Liber horarum de Silos. Edición	17
Daniel Sala Giner: Los "Sermones Varios" del Colegio de San Pablo en la Biblioteca del I. B. Luis Vives de Valencia (Contribución al estudio de la predicación en la Valencia del siglo XVII)	79
Rosa M. ^a Ramírez Navalón: El "error facti": interpretación y crítica de su regulación actual	119
Nota: Discurso del Decano del Seminario "La Inmaculada", José Ricardo Albelda Bixquert, en las primeras vísperas de la solemnidad de la Inmaculada (1985). "María y la Iglesia, en el Prefacio de la Inmaculada" ...	145
Recensiones	153

FACULTAD DE TEOLOGÍA
SAN VICENTE FERRER, VALENCIA
Sección Diócesis

LIBER HORARUM DE SILOS

Por José Janini

EL CÓDICE SILOS, ARCHIVO MONÁSTICO, 7

Descrito por M. Férotin,¹ con el título moderno “Rituale Antiquissimum”, el actual ms. Silos 7 compiló dos libros diferentes: a) Un *Liber mysticus* (ff. 1-30) con oficios completos de enfermos y de difuntos, cuyas piezas de canto llevan notación musical con neumas finos del Norte. b) Un *Liber horarum* (ff. 31-142) de la antigua liturgia monástica hispana, cuyos textos se ofrecen a los estudiosos en la presente edición; las piezas de canto (responsorios, clamores, etc.) quedaron sin colocar notación neumática, es, pues, probable que fuera escrito poco antes de la implantación del rito romano en la vieja Castilla (1080).

Todo el código está escrito en letra visigótica del siglo XI. Sus folios de grueso pergamino miden 245 × 160 mm.; 16 líneas. La decoración consiste en grandes iniciales coloreadas al comienzo de los salmos; destaca casi a toda página (f. 32r) la “D” al principio del “Ordo peculiaris”.

Nuestro manuscrito es el único testimonio del interesante Prólogo (ff. 31-32) que distingue el *Ordo cathedralis* de los oficios monásticos. Por otra parte nos muestra el ejemplar más completo conservado; no está íntegro por falta de algunos folios. Entre ff. 82-83 falta el final de la hora octava y casi todo el Ordo de la hora nona. Entre ff. 116-117 falta el final del “Ordo ante lectulos”. También está incompleto al final (en los nocturnos dominicales).

Hace veinte años dio a conocer J. Pinell² su edición recompuesta de *Las horas vigiliares*, utilizando los códices y fragmentos, entre ellos los folios 117-140 del Silos 7. He aquí el índice de los oficios de nuestra edición, según yacen las diferentes horas en el manuscrito; añadido los números de las piezas y los folios del código.

¹ M. Férotin, *Liber mozarabicus sacramentorum* (Paris, 1912), col. 769-782.

² J. Pinell, “Las horas vigiliares del oficio monacal hispánico”, en *Liturgica 3* (Scripta et Documenta, 17, Abadía de Montserrat, 1966), 197-340, con facsímil V (= código Silos 7, fol. 117r).

N.º Ed. JANINI	LIBER HORARUM DE SILOS, MS. 7	Fol
	Incipit prologus	31r-32r
1-16	Ordo peculiaris	32r-36v
17-78	Ordo ad recitandum prima et secunda	36v-59r
79-106	Item ordo ad tertia	59r-66v
107-128	Ordo quarta et quinte coniuncte	66v-72v
129-144	Ordo ad recitandum sexta	73v-77r
145-156	Ordo septime et octabe in unum coniuncte	77v-82v
157-158	<Ordo ad recitandum nona>	83r
159-187	Ordo decima et undecima et duodecima coniuncte in unum	83r-92v
188-192	Ordo ante completa	92v-93v
193-221	Ordo ad completa	93v-102r
222-257	Ordo post completa	102v-115v
258-265	Ordo ante lectulos	115v-116v
266-280	<Ordo ad medium noctis>	117r-120v
281-307	<Ordo peculiaris vigiliae>	120v-132r
308-358	Ordo in nocturnos dominicales	132r-142v

Espero que los estudiosos del antiguo oficio monástico hispano puedan avanzar en el conocimiento de los textos, muchos de los cuales son publicados por primera vez. El *liber horarum* representa la fase final del proceso evolutivo del oficio de los monjes españoles. Su modelo o arquetipo no puede remontarse más allá de la novena centuria. Por analogía con la evolución del puro oracional visigótico catedralicio hasta los libros místicos (que compilan oficios completos), podemos suponer que en época visigoda existieron colecciones responsoriales para uso monástico, así como de clamores y demás cantos. Por lo que respecta a las parejas de Completuria-Benedictio es difícil su datación; quizá algunas fueran compuestas antes de la dominación árabe (711); sin embargo, parece que no pocas fórmulas pudieron ser obra de liturgistas posteriores de los siglos VIII al X.

Finalmente, la comparación con los textos del Breviario mozárabe de Ortiz, comunes a nuestro manuscrito, permite asegurar, como ya indicó Dom L. Brou,³ que el Silos 7 fue utilizado por el editor de Cisneros para sus oficios reformados. Con la misma técnica de selección y corrección de fórmulas, el canónigo toledano dispuso de los manuscritos conservados en nuestros días, aunque manejó también otros códices que se han perdido.⁴

³ L. Brou, "Études sur le missel et le bréviaire mozarabes imprimés, en *Hispania sacra*, 11 (1958), 349-398.

⁴ Sobre el breviario de Ortiz véase J. Janini, *Liber Missarum de Toledo II* (Toledo, 1983), pp. LXVIII-LXXII.

NORMAS DE LA EDICIÓN

Las piezas han sido numeradas. En la transcripción se conservan las graffias aun erróneas del manuscrito. Breves notas de aparato ofrecen la lectura correcta. La puntuación en los textos eucológicos es del editor, pero no se ha colocado en las piezas de canto. Los signos [] encierran letras que sobran en el manuscrito. Los paréntesis agudos < > encierran palabras o letras que faltan. Los paréntesis redondos () encierran letras en finales de cantos.

De los salmos y lecturas bíblicas se editan sólo principios y finales. El lector podrá consultar al fin de estas páginas el Índice bíblico.

Concordancias. Para ahorrar notas de aparato solamente se incluyen las referencias al breviario mozárabe y a los himnos en la edición Blume. Las piezas de canto podrá el estudioso verificarlas en el repertorio de M. Randel, *An Index to the Chant of the Mozarabic Rite* (Princeton, 1973). Las concordancias con las horas vigiliares en la recomposición de J. Pinell⁵ se señalan a partir del núm. 266 de nuestra edición.

Las piezas comunes con el *Liber horarum de Toledo* (cod. 33.3) no se han registrado, dado el mal estado de ese manuscrito.⁶ La presente edición del Silos 7 facilitará la tarea de editar en el futuro el código monástico toledano; entretanto, véase en Apéndice el “Ordo psallendi ad nonam”.

ABREVIATURAS

- Blume = C. BLUME, *Hymnodia gothica*, en “*Analecta Hymnica Medii Aevi*” 27 (Leipzig, 1897). Se citan las páginas.
- Br = *Breviarium Gothicum*, ed. LORENZANA, reproducida en Migne PL t. 86. Se citan las columnas.
- L = Cod. Londres, British Museum, add. 30.851, ed. J. P. GILSON, *The Mozarabic Psalter*, “Henry Bradshaw Society” 30 (London, 1905). Se citan los folios.
- [] = Letras o palabras que sobran en el manuscrito.
- < > = Letras o palabras que faltan en el manuscrito.
- () = Finales de palabras en las piezas de canto.

⁵ Véase nota 2.

⁶ Cf. J. Janini - R. González, *Catálogo de los manuscritos litúrgicos de la catedral de Toledo* (Toledo, 1977), n.º 15, pp. 62-63.

<Liber horarum de Silos>

INCIPIT PROLOGUS

[f. 31]

Consummato denique matutino officii ordine constituto, aliquid apud monachos peculiariter est canendum. Ad futurum diei ad nicilum prebeat ad exsolbendum ministerium subter adnixa. Unde hoc quoque subsequente psalmo, cum prenotatis tribus clausulis statim post matutino officii recensentes, non in mero horarum ponimus, set specialiter sicut diximus in supplicationibus, exhibemus pro futuro feliciter ordine consummando. Nam prime et secunde conexus ordo depromitur [f. 31v]. <T>ertia singulariter. Quarta et quinte simili modo coniu<n>cte.

Sexta namque singulariter. <S>eptime et octabe gemina premuntur conclusione.

Nona singulariter in ordine, <a>c deinde decima et undecima, et duodecima semper ante uespera recitatur et pari coniunctione explicatur.

A monachus ergo cathedralis ordo quod est matutini et uespertini sibe completi officium, extra hunc orarum ordine suo est exsolbendum.

Inde denique instituta duodecim diuinarum et duodecim noctium [f. 32] ordinarum suarum officium sollicitate est exsolbendum monachis. Nunc iam ut diximus ita inquoatur post matutino.

ORDO PECULIARIS

- 1 Deus in adiutorium meum [f. 32v] intende, domine ad adiubandum me festina. Deus in ad(iutorium). Gloria. Deus in. Gloria.
- 2 Confundantur et reuereantur... [f. 33] ... domine ne tardaberis. Gloria.
- 3 Beati immaculati in uia... [f. 33v] ... usquequaque. Gloria.
- 4 In co corrigit iubenior... [f. 34] ... sermones tuos. Gloria.
- 5 Retribue serbo tuo... [f. 34v] ... iustificationes tue sunt. Gloria.
- 6 *LDS*. Alleluia alleluia. Preueni in maturitate et exclamabi et in uerbo tuo sperabi alleluia. Preuenerunt oculi mei deus ad te diliculo ut meditarer eloquia tua alleluia.

1 Ps 69,2 2 Ps 69,3-6 3 Ps 118,1-8 4 Ps 118,9-16 5 Ps 118,17-24

7 *IMNUS*

Ia<m> meta noctis transiit,
 somno¹ quies iam preteri<i>t,
 aurora surgit [f. 35] fulgida,
 spargit que celum lux noba.

Sed cum die<i> speculum
 cernamus hi<n>c nox² obium,
 a<d> te superne lucifer
 preces necesse est fundere.

Te luce³ sancte spiritus
 et caritatis actibus
 ad instar illut glorie
 nos innotatos effice.

Presta.

8 A uigilia matutina usque ad nocte deus sancte custodi nos. Adiutor et liberator noster es tu domine ne tardaberis ad salbandum nos.

9 Credo in deum patrem omnipotentem... [f. 35v] ... Carnis huius resurrectionem et uitam eternam. Amen.

10 Exurge deus adiuba nos et libera nos propter nomen tuum. K.K.K. *Tribus uicibus.*

11 Pater noster... [f. 36] ... set libera nos a malo.

12 Liberati ab omni malo tibi serbiamus nomini tuo deus noster qui regis omnia ordinas et disponis in secula seculorum. Amen.

13 Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere.

14 Infirmis oppressis dispersis captibus iterantibus nabigantibus carcerantibus penitentibus et defunctis fidelibus cito succurre pater christe celestis.

15 Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere.

16 [f. 36v] Miserere nobis domine miseris, miserere infirmis, miserere oppressis, miserere dispersis, miserere captiuis, miserere peregrinis, miserere iterantibus seu nabigantibus. Tu christe celestis parce iam uidentibus cunctis, et requiem sempiternam iubeas prestare omnibus fidelibus defunctis. Amen.

ORDO AD RECITANDVM PRIMA ET SECUNDA.

17 Preuenerunt oculi mei deus ad te diluculo ut meditarer eloquia tua. Preuenerunt. Gloria. Preuenerunt.

18 Deus misereatur nostri... [f. 37] ... omnes fines terre. Gloria.

19 Exaltabo te domine... [f. 38] ... magnificentie regni tui. Gloria.

18 Ps 66 19 Ps 144,1-12

7 (Br 939 Blume 102) 1 somno] somni 2 nox obium] nos omnes 3 luce] lucis

- 20 Regnum tuum domine regnum... [f. 39] ... seculum seculi. Gloria.
 21 Laudate pueri dominum... [f. 39v] ... filiorum letantem. Gloria.
 22 Adesit pabimento anima mea... [f. 40] ... cor meum. Gloria.
 23 Legem pone michi domine... [f. 40v] ... uiuifica me. Gloria.
 24 Veniat super me misericordia... [f. 41] ... iustificationibus tuis. Gloria.

INCIPIVNT RESPONSORIA AD INFRA EBDOMADA
 [f. 41v] AD ORE PRIME.

II^a FERIA

- 25 *RS.* Adiuba nos deus salutaris noster. *VR.* Et propter honorem nominis tui libera nos. Salu(taris).

III^a FERIA

- 26 *RS.* Ad adiubandum nos festina domine ad liberandum nos ne tardaberis. *VR.* Deus in adiutorium nostrum intende domine. Ad li(berandum).

III^a FERIA

- 27 *RS.* Vibit anima mea deus et laudabit te. *VR.* Errabi sicut obes que perierat quere serbum tuum deus. Et lau(dabit).

V^a FERIA

- 28 *RS.* De die in die benedictus dominus. *VR.* Deus israel ipse dabit uirtutem et fortitudinem plebi sue. Bene(dictus).

VI^a FERIA

- 29 [f. 42] *RS.* Psallam tibi tibi psallam domine quia rex eternus es et redemptor anime. *VR.* Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam. Quia.

SABBATO

- 30 *RS.* Domine deus uirtutum beatus homo qui sperant in te. *VR.* Quam amabilia sunt tabernacula tua. Domine.

ALIOS DOMINICALES COTIDIANUM.

- 31 *RS.* In conspectu angelorum psallam tibi domine alleluia. *VR.* Adorabo ad templum sanctum tuum et confitebor tibi domine alleluia.
 32 *ALIO RS.* Lux tua domine luceat super nos et magestas tua inluminet nos alleluia cum spiritu tuo repleti non timeamus insidias inimici alleluia. [f. 42v] *VR.* Inlumina domine uultum tuum super nos et miserere nobis. Cum.

ALIO IN PSOLLEMNITATIBUS.

- 33 *RS.* Alleluia. Fons de domo domini egredietur et inrigabit orbem terrarum et per omnes rivos iuda ibunt aque montes et colles fluent lacte alleluia alleluia. *VR.* Montes et colles gaudebunt ante faciem domini quoniam uenit. Et inri(gabit).

ITEM RESPONSORIA DE SANCTIS.

34 *RS.* Vincula sanctorum iam solute sunt et plage eorum iam sanate sunt quasi nabigantes de mundo ferebantur in celum. *VR.* Qu<i> sunt isti [f. 43] qui ut nubes uolant et quasi columbe ad fenestras suas. *Fer*(bantur).

35 *ALIO RS.* Suscipiunt sancti secum sententia currunt ueloces ad palmas festinant ilares ad coronas. *VR.* Sancti tui domine uelut obes exultaberunt magnificantes te. Currunt.

ITEM RESPONSORIA DE UNO IUSTO.

36 *RS.* De ore iusti procedit doctrina alleluia fabum mellis distilant labia eius alleluia alleluia. *VR.* Os iusti meditabitur sapientia et lingua eius. *Fa*(bum).

37 *ALIO RS.* Famulo meo ego prestiti honorem magnum dicit dominus et omnes [f. 43v] inimicos eius humiliabi et coronam dedi ei. *VR.* Ecce serbus meus suscipiam eum electus meus conplacuit sibi in illo anima mea. Et omnes.

ALIO DE UNO CONFESSORE.

38 *RS.* Iste homo in professione sua non est preuaricatus et in tempore oppresionis sue fidelis inuentus est ideo dilectus factus est deo suo. *VR.* Dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in seculum seculi. Ideo.

ALIO DE UNA UIRGINE.

39 *RS.* Veni sponsa mea quam pulcra facta es et decora ualde surge accipe oleum sapientie et properare in aduentum domini tui. [f. 44] *VR.* Speciem et pulcritudinem tuam intende prospere procede et regna. Surge.

ALIO DE UIRGINIBUS.

40 *RS.* Media nocte clamor factus est ecce sponsus uenit exite obiam ei alleluia. *VR.* Oleum recondite in uasis uestris ut lampades uestre sint semper accense.

ALIO IN XL^{ma} DOMINICALE.

41 <*RS*> Serbi dei benedicite domino et conlaudate regem seculorum et dominum quia oportet semper orare et numquam deficere. *VR.* Qui statis in domo domini in atriis domus dei nostri. Bene(dicite).

42 *LECTIO LIBRI ZACCARIE PROFETE.* Hec dicit dominus. Reuersus sum [f. 44v] ad sion...et mons sanctificatus. Amen.

43 *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS.* Fratres, nox precessit, dies autem adpropinquabit...sed induimini dominum nostrum iesum christum. Amen.

44 *LDS.* [f. 45] Alleluia alleluia. Cantabo domino in uita mea all(elui)a. Psallam deo meo quamdiu ero all(elui)a.

45 *ALIAS LDS.* Alleluia alleluia. Dexter a domini fecit uirtutem all(elui)a. Dexter a domini exaltabit me all(elui)a.

46 *I¹NUM.*

Iam lucis ortum¹ sidere
deum precemur supplices,
ut in diurnis hactibus
nos serbet a nocentibus.

Linguam refrena<n>s temperet
ne litis error insonet,
uisum fobendum² contegat,
/ ne uanitatis auriat.

Sint pura cordis intima
absistat et uecordia,
carnis terat superuia<m>
potus cuiique parcitas.

Ut cum dies abs<c>es<s>erit
noctemque sors reduxerit,
mundi per abstinentia<m>
ipsi canamus gloria<m>

Christe celorum conditor
qui dominaris omnia,
placabilis nos respice
precamur tui famuli.

Ora prima iam psallimus
laudes tuas referimus,
quod in nocte errabimus
tu pater parce quesumus.

42 Zc 8,3 43 Rom 13,12

46 (Br 942) ¹ ortum] orto ² fobendum] fouendo

47 *IMNUS AD ORE SECUNDE.*

Iam nos secunda<e> premonet
ore [f. 46] peractum¹ circulis,
deum² sacratum promere
imnum perennis glorie.

Exurge iesu alleba
cordis re[gl]i fastidia,
ut lingua clara concinat
laudis tue magnalia.

Infunde lumen spiritus
da c<l>aritatem cordibus,
quo[d] te deum per omnia
laudemus semper gloria.³ Amen.

48 Bonum est confiteri domino et psallere nomini tuo altissimo.

49 Benedictus es domine deus patrum nostrorum... [f. 46v] Benedictus es in templo sancto...Benedicite omnia opera domini celi...Benedicite imber et ros omne spiritus ignis... [f. 47] Benedicat terra domino montes et colles...Benedicite filii hominum domino srael sacerdotes serbi domino... Benedicamus patrem et filium et spiritum sanctum, iam dicamus et superexaltemus eum in secula seculorum. Amen.

50 Miserere mei deus secundum magna<m> misericordiam tuam... [f. 48v] ... super altare tuum uitulos. Gloria.

51 Te deum laudamus... [f. 50] ... hereditatem tuam.

52 *IMNUS ANGELORUM DE NATIBITATE CHRISTI.* Gloria in excelsis deo... [f. 50v] ... cum sancto spiritu in gloria dei patris. Amen.

53 Credimus in unum deum [f. 51] patrem omnipotentem.

Factorem celi et terre.

Visibilium hominum et inuisibilium conditorem.

Et in hunum dominum iesum christum filium dei unigenitum ex patre natum ante omnis secula.

Deum ex deo. Lumen ex lumine.

Deum uerum ex deo uero.

Homusyon patris hoc est eiusdem cum patre substantie.

Per quem omnia facta sunt que in celo et que in terra.

Qui propter nos et propter nostram salutem descendit, et incarnatus est [f. 51v] de spiritu sancto et maria uirgine homo factus.

Passus sub pontio pilato, sepultus tertia die resurrexit.

49 Dan 3,52 50 Ps 50

47 (Br 942 Blume 102) ¹ peractum circulis] peractus circulus ² deum] deo
³ gloria] saecula

49 Cf. *Antiſ. León*, f. 198

52 Ed. Férotin, LMS 773

Ascendit ad celos sedet ad dexteram dei patris omnipotentis.

Iterum uenturus in gloria iudicare uiuos et mortuos.

Cuius regni non erit finis.

Credimus in spiritum sanctum dominum et uiuificantem, ex patre et filio procedentem.

Quum patre et filio adorandum et glorificandum.

Qui locutus est per profetas in unam sanctam catholicam adque [f. 52] apostolicam ecclesiam.

Confite[a]mur in unum bap[ti]smum in remissionem omnium peccatorum. Expectamus resurrectione[m] mortuorum et uitam futuri seculi. Amen.

54 VR. Satiati sumus domine mane misericordiam tuam exultabimus et delectati sumus in omnibus diebus nostris.

55 Oremus. Pium. Ut nostri agonis cursum ad finem bonorum operum propitius perducere dignetur. K.K.K.

56 CONPLETURIA. Deus ad adiubandum nos festina, ne aut temtatio preualeat dum differas adiutorium, aut desperatio succedat dum retardas auxilium. [f. 52v] Vtrumque tuam opitulationem appone, et piam nobis tui-tionem uel omnibus christianis impende. Ut qui fiduciam nostram in tuo¹ conlocamus uirtute[m], semper tua muniamur diuinitate[m]. Pater.

57 BENEDICTIO. Benedicat uos dominus, rector eternus. Amen. Custodiat uos, et ab omni malo defendat. Amen. Ut ereptos a malis, eredesque constituat in celis. Amen.

58 ALIA CONPLETURIA. Ad te domine effundimus desiderium cordis nostri, cum lacrimis precamur ut audias uocis¹ nostri clamoris, et effectum dona petitionibus nostris. Esto quoque nobis in omnibus bonis adiutor [f. 53] promptissimus, et in periculis liberator adsiduus. Pelle a nobis dolum, interime uitium, presta alterna[e] dulcedinis incrementum. Sit nobis correctio morum, indulgentia criminum, ut orationem nostram accipias, indulgentiam fobeas, peccata dimittas, fidem repleas, misericordia protegas, aduersa dextruas, prospera concedas. Habeamus in hoc seculo bone hactionis documentum, castitatis donum, caritatis studium, sancti amoris effectum. Et in futuro cum sanctis angelis tuis adipiscamus² et propter magnam misericordiam tuam, et defunctis fidelibus omnibus sempiternam requiem propitius dona. Pater.

59 [f. 53v] **BENEDICTIO.** Benedicat uos pater, qui in principio per uerbum cuncta creabit. Amen. Benedicat uos filius, qui in paterne sede pro nostra salute descendit. Amen. Benedicat uos spiritus sanctus, qui in iordane flumina ut columba in christo requiebit. Amen.

60 ALIA CONPLETURIA. Domine iesu christe qui in hunc mundum uenisti; propter peccatores de sinu patris aduenisti, ut nos de peccato redimeres. Qua scimus et credimus quia non propter iustus, set propter peccatores in terra habitare uoluisti. Exaudi nos domine deus noster histos peccatores et culpabiles et indignum [f. 54] et neclegentem, et agnoscimus tibi omnia mala que gessimus in hoc seculo sibe dedi[c]to sibe defuncto, de omnibus cogitationibus malis ueniam petimus. Errabimus tibi domine

56 (Br 945) ¹ tuo] tua **57** (Br 945) **58** (Br 946) ¹ uocis] uocem ² adipiscamus] adipiscamur + regnum Br

59 (Br 467 = *Lib. mysticus Cuaresma* 875)

et peccabimus, te domine non negabimus. Quia scimus et credimus, tu domine indulge nobis. Christe laudamus te, et magnificamus te, et glorificamus te infirmitatibus nostris, ad portem¹ ecclesie tue christe confu<g>imus, a ffacie sanctorum tuorum ille prostrati[bus], indulgentiam petimus et precamus² te domine, ut nobis concede<re> digneris per pietatem tuam et in finem nostram³ illa ora tremendo⁴ quando animas⁵ nostras exierunt de corpore.

[f. 54v] Te rogamus sancti micaeli arcangeli, qui animas⁶ accepisti potestates, ut intercedas ad deum omnipotens, ut animas nostras liberare digneris de inferno inferiori. Te rogamus sancti petri apostoli, qui claves regni celorum haccepisti, ut intercedas ad deum omnipotens ut portas paradisi aperire nobis dignetur. Pater.

61 BENEDICTIO. Domine iesu christe qui uirtute tua firmabit celos, et creabit angelos et arcangelos, dona nobis gratiam et salutem. Amen. Ut qui terra<m> tua fundasti et omnes hic plasmasti, dona nobis domine lucem sempiternam. Amen. Ut qui militibus tuis custodi[a]t [f. 55] mare, cum sanctis omnibus faciat nos in paradiso letare. Amen.

62 ALIA CONPLETURIA. Satia nos domine mane misericordia tua, et splendore tuum constitue super nos. Ut lux tua lucem temporis fulgeat in nobis gratia puritatis, et spatia diei adsit clara lux fidei. Opera manum tuarum dirige in nos, [h]ac pro diebus humiliationis nostre securitatem pacis adtribue. Adque ita notam fac dexteram tuam, et cordibus nostris sapientiam et sensibus conferas disciplinam. Pater.

63 BENEDICTIO. Benedicat uos dominus e celis, cuius opus esse uidemini in terris. Amen. Ipse uos emundet ab omni peccato [f. 55v] qui in celis cum sanctis angelis conlaudatur. Amen. Ipse uos¹ tribuat uite perfectissime donum, qui milia sanctorum numera angelorum. Amen.

ITEM RESPONSORIA DE ADVENTVM DOMINI

64 RS. Omnes qui lugebatis in iherusalem gaudete quia dedit uobis imbrem propter uirum qui uenturus est ultra non erit dolus in terra. **VR.** Precipitabit dominus mortem in sempiternum et auferet lacrimam ab omni facie. Propter.

65 ALIO RS. Ecce dominus ueniet redemptor noster sanctus israhel coronam regni abet in capite suo. **VR.** Ecce sion dominator tuus cum iucunditate ueniet. Coronam.

66 [f. 56] ALIO. Letamini gentes exultate quoniam ueniet dominus ut clarificet orbem terre et fructus uester erit in iocunditate. **VR.** Nolite ante tempus iudicare quoadusque ueniet dominus. In iu(cunditate).

67 LECTIO LIBRI ESAYE PROFETE. Haec dicit dominus. Letabitur deserta, exultabit solitudo...et decorem dei nostri. Amen.

67 Is 35,1-2

60 ¹ portem] portam *vel* portum ² precamus] precamur ³ nostram] nostrum
⁴ tremendo] tremenda ⁵ animas nostras] anime nostre ⁶ animas] animarum

63 ¹ uos] uobis

Ille qui clausit lapidem
 custoditur sub milite[s]
 triumphans pompa[m] nobile
 uictor surgit de funere.

[f. 58v] Solutus³ iam iemittibus
 et inferni doloribus
 qui⁴ iam surrexit dominus
 resplendens clamant angeles.

Tristis⁵ erant apostoli
 de nece[m] sui domini
 qui⁶ pena mortis crudeli
 sebi⁷ damnarunt impii.

Sermone blando angelis⁸
 predixit mulieribus
 in galilea dominus
 uidendum⁹ est quamtotius.

Ille dum pergunt concite[r]
 apostoli<s> hoc¹⁰ dicere
 uidentes eum uibere
 osculant pedes domini.

Quo agnitu discipuli
 in galilea propere[nt]
 pergunt, uidere faciem
 desiderate¹¹ domini.

Claro pascali gaudium
 sol mundum¹² [f. 59] nitens radio
 cum christo iam apostoli
 uisu[m] cernunt corporeo.

Hostensa sibi uulnera
 in christi carne fulgida
 resurrexisse[t] dominus
 uoce[m] fate<n>ur publica.

Rex christe clementissime
 tu corda nostra posside,
 ut tibi laudes deuitas
 reddamus omni tempore.

Gloria tibi domine
 qui [re]surrexisti a mortuis
 una cum sancto spiritu
 in sempiterna secula. Amen.

VR. Cantate domino.

77 ³ solutus] solutis ⁴ qui iam] quia ⁵ tristis] tristes ⁶ qui] quem ⁷ sebi]
 serui ⁸ angelis] angelus ⁹ uidendum] uidendus ¹⁰ hoc] haec
¹¹ desiderate] desideratam ¹² mundum] mundo

68 *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD FILIPENSES*. [f. 56v] Fratres, gaudete in domino semper...et intelligentias uestras. Per fidem que est in christo iesu domino nostro. Amen.

69 *LDS*. Alleluia alleluia. Veni domine et apparere populo tuo alleluia. Relaxa facinora plebi tue alleluia.

70 *IMNUS*. Iam lucis ortum. *Retro quere*.

[f. 57] ITEM RESPONSORIA DE RESURRECTIONE DOMINI

71 *RS*. Dicite in nationibus alleluia dominus regnabit a ligno alleluia alleluia. *VR*. Etenim correxerit orbem terre que non commovebitur. Dominus.

72 *ALIO RS*. Hoc iam tertio manifestatus est ihesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis alleluia. *VR*. Et undecim discipuli abierunt in galilea ubi constituerat illis ihesus et uidentes eum adoraberunt.

73 *ALIO RS*. Recordamini qualiter locutus est nobis. Quia oportet filium hominis crucifigi et die tertio resurgere alleluia alleluia. [f. 57v] *VR*. Dixit ihesus discipulis suis hec sunt uerba que locutus sum ad uos dum adhuc essem uobiscum. Quia.

74 *LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS*. In diebus illis, ego iohannes serbus iesu christi fui in spiritu, et audivi uocem de celo dicentem michi. Ego sum primus et ego nobissimus et uibus, et fui mortuus et ecce sum uiuens in secula seculorum. Amen.

75 *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD COLOSENSES*. Fratres, si consurrexistis cum christo, que sursum sunt querite... [f. 58] ... abscondita est cum christo in deo. Amen.

76 *LDS*. Alleluia. Resurrexit dominus ihesus xpistus alle(luia). Sit gloria illi in secula seculorum alleluia.

77 *IMNUS*.

Aurora lucis rutilat
celum laudibus intonat
mundus exultat¹ iubilat
iemens infernus ululat.

Quum rex ille fortissimus
mortis con fractis uiribus
pede[s] conculcans tartaro²
solbit a pena[s] miseros.

68 Ph 4,4-7 74 Ap 1,17-18 75 Col 3,1-3

70 = 46

77 (Br 943 Blume 107) ¹ exultat] exultans ² tartaro] tartara clausit clausus

78 *CONPLETURIA. Require retro in I^a.*

ITEM ORDO AD TERTIA

79 Deus in adiutorium meum intende domine ad adiubandum me festina. Deus in adiu(torium). Gloria et (honor). Deus in adiutorium meum. [f. 59v]

80 Venite exultemus in domino... [f. 60v] sic introibunt in requiem meam. Gloria et honor.

81 *ZAIN HES.* Memento uerbi tui in quo mici spem dedisti... [f. 61] ... iustificationes tuas exquisibi. Gloria et (honor).

82 *HETH VITAM.* Portio mea domine... [f. 61v] ... doce me. Gloria et.

83 *TETH BONUM.* Iucunditate<m> fecisti cum serbo tuo domine... [f. 62] ... auri et argenti. Gloria.

84 *RS.* Deprecemur... (*sigue el texto ilegible por la humedad.*)

VR. Venite exultemus... (*sigue el texto ilegible por la humedad.*)

85 *RS.* Da nobis deus auxilium in tribulatione [f. 62v] quia uana est salus hominum. *VR.* In deo faciemus uirtutem. et ipse ad nicilum deducet tribulantes nos. Quia.

86 *RS.* Defensor iuste deffende nos et libera nos de manu inimicorum nostrorum. *VR.* Deus in nomine tuo salbos nos fac. et in uirtute tua. Et li(bera).

87 *RS.* Adiuba domine sperantes in te et qui in te credunt non derelinquas alleluia alleluia. *VR.* Salba plebam tuam domine et benedic hereditati tue. Et qui.

88 *RS.* Miserere et parce nobis domine qui pietatem plus diligis iudicium requiris et ideo dissimulas a peccatis ut abeas quibus miserearis. [f. 63] *VR.* Miserere deus omnium quoniam omnia poteest et dissimulas peccata omnium. Ut.

89 *RS.* Exurge domine miserere nobis quia uenit tempus miserendi eius respice in orationes pauperum et ne spernas preces eorum. *VR.* De sanctuario tuo domine deus exaudi de excelso celorum. Respice.

90 *LECTIO LIBRI ESAYE PROFETE.* In diebus illis locutus est isaias dicens. Querite dominum dum inueniri poteest...ad ignoscendum. Amen.

91 [f. 63v] *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFFESIOS.* Fratres, estote imitatores dei sicut filii karissimi...in odorem suabitatis. Amen.

92 <*LDS*> Alleluia. Magnus dominus noster et magna uirtus eius all(e-lui)a. Et sapientia eius non est numerus all(elui)a.

80 Ps 94 81 Ps 118,49-56 82 Ps 118,57-64 83 Ps 118,65-72
 90 Is 55,6-7 91 Eph 5,1-2

78 Cf. n.º 56, 58, 60, 62.

93 <IMNUS>

Certum tenentes ordine<m>,
pio poscamus peccatore
ora diei tertia
uirtutem trini nominis.¹

Ut simus abitaculo²
illi[c] sancto spiritu<i>,
[f. 64] qui condam in apostolis
ha[n]c ora distributus est.

Quo gradientes ordine,
ornabit cuncta splendide
regni celestis conditor
eterne uite premiis.

Presta

94 *CL(A)M(OR)*. Non secundum peccata nostra facias nobis deus. nec secundum iniquitates nostras retribuas nobis. Non secundum. Non secundum. *VR*. Set secundum multitudinem miserationum tuarum miserere nobis.

95 Oremus. Dei omnipotenti. Ut nobis indulgentia<m> et uite eterne remedium propitius tribuere dignetur. K.K.K.

96 *CONPLETURIA*. Domine iesu christe filius dei patris, qui ora diei tertia suspensus in patibulo, totius mundi delicto tu<o> abluisti supplicio. Eademque¹ ore curriculo super capita apostolorum tuorum [f. 64v] ignei spiritus tribuisti donum. Quesumus ut eo munera² corda nostra inradias, et animas benedicas. Pater.

97 *BENEDICTIO*. Benedicat uos trina magestas, et una deitas. Amen. Pater et filius, et spiritus sanctus. Amen. Tales uos dies examinationes inueniat, quales fons regenerationis amisit.¹ Amen.

98 *RESPONSURIA ET LECTIONES DE ADVENTUM DOMINI*. *Retro quere in I^a.*

99 *IMNO IN ADVENTUM DOMINI AD III^{am}.*

Te maiestatis domine,
trino pollentes¹ nomine
precamur tui[s] famuli[s],
libenter² nos exaudias.

93 (Br 947 Blume 103) ¹ nominis] nummis ² abitaculo] habitaculum

96 (Br 947) ¹ eademque] eodemque ² munera] munere

97 (Lib. Ordinum sacerdotal 179 Br 948) ¹ amisit] emisit

98 = 64-68

99 (Br 948 Blume 107) ¹ pollentes] pollutem ² libenter] libens ut

Errata nostra dilue,
uocem clamoris³ accipe,
largire [f. 65] te fatentibus
regni[s] celestis premium.⁴

Presta.

100 *CONPLETURIA*. Tertia iam domine diei surgit ora in qua spiritum sanctum tuum in apostolorum cordibus infundere dignatus es, et <ut> uariis loquerentur linguis in eorum faucibus resonasti. Presta ergo omnipotens deus, ut sicut in eodem tempore [h]os eorum in tuis laudibus operuisti, ita quoque nos in futuro tuam misericordiam consequi mereamur. Pater.

101 *BENEDICTIO*. Custodiat nos dominus ubique precedat, et suorum mandatorum obserbatores efficiat. Amen. Quique ad exorandum eum in ha[n]c ora diei tertia deuota mente concurrimus, hoccursum atque [f. 65v] subsidium mereamur semper habere ineffabile trinitatis. Amen. Et eius dextere protectione saluati, cum eodem domino in eterna secula mereamur letari. Amen.

102 *RESPONSORIA ET LECTIONES DE RESURRECTIONIS DOMINI*.
Retro quere in prima.

103 *IMNUS*.

Nunc sancte nobis spiritus
unus¹ patri cum filio
dignare promptus ingeri
nostrum² refusus pectori.

O[b]s lingua mens¹ <s>essus³ uigor
confessionis⁴ personet
flamescat igne caritas
incendat⁵ ardor plurimi.⁶

Presta.

VR. Cantate domino.

104 Oremus. Ineffabilem trinitatis potentiam fusis precibus [f. 66] ex toto corde rogemus. Ut sicut apostolorum corda in hac hora diei tertia spiritus sanctus inluminabit et docuit, ita nos <in>digni¹ lumine uero propitius inluminare dignetur. K.K.K.

97 ³ clamoris] amoris *Blume* ⁴ premium] premia

100 (Br 949)

101 (949)

102 = 71-75

103 (Br 953) ¹ unus] unum ² nostrum] nostro ³ essus] sensus ⁴ confessionis] confessionem ⁵ incendat] accendat ⁶ plurimi] plurimos

104 (Cf. Br 952) ¹ digni] indignos

105 *CONPLETURIA*. Domine iesu christe filius dei patris, qui ora diei tertia propter remedium¹ populum tuum te tradi uoluisti, <et> inimicorum colla per potentia<m> glorie tue ad nicilum reduxisti; concede nobis adque familie tue de reatu conscientie ueniam, de morte uitam. Ut te merito inueniamus redemptorem, quem nunc et per omnia secula credimus esse iudicem, et piissimum salbatorem. Pater.

106 *BENEDICTIO*. Dominus iesus christus qui ora diei tertia misit <ad> apostolos spiritum paraclitum, [f. 66v] in uisceribus nostris innobet spiritum. Amen. Et qui mirabile in equitate permanet sanctum, arcana pectoris uestri repleat spiritum¹ paraclitum. Amen. Unigenitus christus dominus qui discipulis suis in facie<m> spiritu uiuifico insufflabit, ipse populum suum benedictionibus faciat habundare per spiritum principalem. Amen.

ORDO QUARTA ET QUINTE CONIUNCTE

107 Deus in adiu(torium). Deus in adiu(torium). Gloria. Deus in ad(iutorium).

108 Manus tue fecerunt me... [f. 67v] confundar. Gloria.

109 *CXLI. CAPH. MEUS*. Defecit in salutari tuo anima mea... [f. 68] ... testimonia oris tui. Gloria.

110 *CXLII. LAMETH. DISCIPLINA*. In eternum domine permanet uerbum tuum in celo... [f. 68v] ... mandatum tuum ualde. Gloria.

111 *CXLIII. MEM. AB IPSO*. Quomodo dilexi legem tuam... [f. 69] ... uiam iniquitatis. Gloria.

112 *CXLIII. NUM. SEMPITERNUM*. Lucerna pedibus meis... [f. 70] eternam retributionem. <Gloria>.

113 *CXLV. SILANERE. ADIUTORIUM SIBE FONS*. Iniquos odio habui... [f. 70v] ... a iudiciis enim tuis timui. Gloria.

114 *LDS*. Alleluia alleluia. Salua plebem tuam domine all(eluia). Et benedic hereditatem tuam all(elui)a.

115 *IMNUS*.

Qui amne nunc quadrifluo
euangelistarum riga[n]s
mundi quaternis¹ cardines
audi precamur supplices.

Scelus remitte² proprium
aufer stupore³ mentium

108 Ps 118,73-80 **109** Ps 118,81-88 **110** Ps 118,89-96 **111** Ps 118,97-104
112 Ps 118,105-112 **113** Ps 118,113-120

105 (Br 952) ¹ remedium] redimendum

106 (Br 953) ¹ spiritum paraclitum] spiritu paraclito

115 (Br 936 Blume 103) ¹ quaternis] quaternos ² remitte] dimitte ³ stupore]

omnesque dignos effice
compunc- [f. 71] tionis munere

Corpus liuido non terat
non ira[m] mentem⁴ subrepet,
informet actum ueritas
serbet pudore<m> castitas

Presta.

116 *ALIO.*

Qui toth libri<s> per moysen
euum ruentem instruis,
quod¹ sensibus nos corpori<s>
regi redemptor precipis.

Fac nos tuis in legibus
sic permanere perpetim,
quo spiritu et corpore
[et] concinamus nabiter.

Repelle quod pabescimus
concede quod te poscimus,
ut te pium mittissimum
laudemus in perpetuum.

Presta.

117 Bonum est con(fiteri).

118 Benedictus es domine deus. Benedictus es in templo. [f. 71v] Benedicamus patrem.

119 *LVI PSALMUS.* Miserere mei deus, miserere mei quoniam in te confidit anima mea... [f. 72v] ... gloriam tuam. Gloria.

120 *Post hec:* Gloria in excelsis deo.

121 *Post hec:* Credo in unum deum patrem.

122 Fiat domine misericordia tua super nos sicut sperabimus in te. K.K.K.

123 Pater noster qui es.

124 *PETITIO.* Erue <a> malo, confirma in bono deus noster, qui uibis et regnas in secula seculorum.

125 Deus miserere. *VIII uicibus.*

126 Infirmis oppressis.

119 Ps 56

tepores⁴ mentem] mestis
116 (Br 937 Blume 103) ¹ quod] toth

127 Deus miserere. Deus miserere. Deus miserere.

128 Miserere nobis domine, miserere nobis, miserere famulis tuis, que meritorum nostrorum diuersis adterimur malis. Et quia coram propria fatemur miseriam, misericordia tua in nos sentiamus operari medellam. Amen. Per tua magna misericordia.

[f. 73] ORDO AD RECITANDVM SEXTA

129 Deus in adiutorium. Deus in ad(iutorium). Gloria et (honor). Deus in adiutorium nostrum.

130 Deus in nomine tuo salbum me fac... [f. 73v] ... oculus tuus. Gloria.

131 *CXLVII. HAIN. ADIUTORIUM SIBE FONNS.* Feci iudicium et iustitiam [f. 74] ... odio abui. Gloria.

132 *CXLVIII. PHE. OS.* Mirabilia testimonia tua... [f. 74v] ... legem tuam. G(loria).

133 *CLVIII. SADE. IUSTITIE.* [f. 75] Iustus es domine et rectum iudicium tuum... [f. 75v] ... et intellectum eorum da mihi domine et uiuifica me. G(loria).

134 *RS.* Miserator domine miserere nobis. *VR.* Ad te lebamus oculos nostros qui abitas in celis. miserere nobis.

135 *ALIO RS.* Domine qui uides huiuersa peccata nostra conuerte nos et libera. *VR.* Deus in nomine tuo salbos nos fac et in uirtute tua. Uniuer(sa).

136 *ALIO DOMINICALE.* Dona nobis domine letitiam cordis et concede pacem in diebus nostris alleluia alleluia. *VR.* Deus in nomine tuo salbos nos fac et in uirtute tua libera nos. Et con(cede).

137 [f. 76] *LECTIO LIBRI MICE PROFETE.* Indicabo tibi homo quod sit bonum...ambulare cum domino deo tuo. Amen.

138 *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS.* Fratres, infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia dei per iesum christum dominum nostrum. Amen.

139 *LDS.* Alleluia alleluia. Salbos nos fac domine deus noster. et congrega nos de gentibus all(eluia). Ut confiteamur nomini sancto tuo. et gloriemur in laude tua all(elui)a.

140 *IMNUS.* [f. 76v]

Rector potens uerax deus
qui temperes¹ rerum uices,
splendore mane instruis
et ignibus meridie<m>.

130 Ps 53 **131** Ps 118,121-128 **132** Ps 118,129-136 **133** Ps 118,137-144
137 Mic 6,8 **138** Rom 7,24-25

140 (Br 954) ¹ temperes] temperas

Extingue flammas litum
 auffer[s] calores² noxium
 confer salutem corporum
 ueramque pacem cordium.

Presta.

141 *CL(AM)(OR)*. Ne proicias nos deus a ffacie tua. spiritum sanctum tuum ne aufferas a nobis. Ne proicias. Ne proicias. A ruina et demonio meridiano deus sancte custodi nos.

142 Oremus dominum nostrum. Ut nos a ruina et demonio meridiano propitius liberare dignetur. K.K.K.

143 *CONPLETURIA*. Deus qui orarum tempore¹ consecrans, sexte ore curriculo [f. 77] pro mundi salbatione triumphasti in crucis patibulo. Tibi eclesia tua sub huius sanctificationis temporis,² et mentis obsequium deferat, et confession<is> precamina proferat. Proinde rogamus clementiam tuam, ut ita huius celebritatis obsequia tibi depromamus dum uibimus, ut ad te coronati mereamur uenire post transitum. Pater.

144 *BENEDICTIO*. Salutare tuum domine, famulis tuis tribuere dignare. Amen. Orationes suscipe, petitiones supple et peccata dimitte. Amen. A langoribus cura, et fidelium pectora [h]a[c] delictorum maculis purga. Amen.

[f. 77v] ORDO SEBTIME ET OCTABE IN UNUM CONIUNCTE

145 *CXX. COPH. VOCATIO*. Exclamabi in toto corde meo... [f. 78] fundasti ea. Gloria.

146 *CXXI. RES. CAPUT*. Vide humilitatem meam... [f. 78v] ... iustitie tue. Gloria.

147 *XXII. SIN. DENTIUM*. Principes persecuti sunt me gratis... [f. 79] ... in conspectu tuo domine. Gloria.

148 *XXIII. TAU SIGNA*. Adpropriat oratio mea in conspectu tuo... [f. 80] ... non sum oblitus. Gloria.

149 *CXVIII. CANTICUM GRADUUM*. Ad dominum cum tribularer... [f. 80v] impugnabant me gratis. Gloria.

150 *CXX. CANTICUM GRADUUM*. Levavi oculos meos ad montes... [f. 81] ... et usque in seculum. Gloria.

151 *LDS*. Alleluia alleluia alleluia. Salbos nos fac domine deus noster all(elui)a. Et congrega nos de gentibus all(elui)a.

145 Ps 118,145-152 **146** Ps 118,153-160 **147** Ps 118,161-168 **148** Ps 118, 169-176 **149** Ps 119 **150** Ps 120

140 ³ calores] calorem

143 (Br 955) ¹ tempore] tempora ² temporis] tempore

144 (Br 955)

152 *IMNUS.*

Auctor perennis glorie,
 qui septiformis gratie
 da[n]s spiritum credentibus
 adsiste mitis omnibus.

Expelle morbis¹ corporum
 [f. 81v] mentis remobe scandalum,
 restingue² uirus criminum
 fuga dolores cordium.

Ut cum prece<s> susceperis
 clemens tuarum plebium,
 reddamus omnes gloriam
 trino deo per secula. Amen.

153 *ALIO.*

Octabus ore circulus
 iam uergit et nos instruit,
 diem futuri examinis
 defflere cum suspiriis.

Septem dierum curribus
 nunc tempus omne ducitur
 octabus ille ultimum¹
 erit dies iudicii.

In quo redemptor seculi
 non nos in ira arguas,
 <s>et a sinistris libera,
 ad dexteram nos conloca.

[f. 82] Presta.

154 Bonum est confi(teri).

155 Benedictus es domine deus. Et benedictum. Benedictus es in tem(plo).

156 *LXXXV. ORATIO DAVID.* Inclina domine aurem tuam... [f. 82v] ...
 Confitebor tibi domine deus meus in toto corde meo et honorificabo [...]

156 Ps 85,1-12

152 (Br 937 Blume 106) ¹ morbis] morbos ² restingue] rescinde

153 (Br 938 Blume 105) ¹ ultimum] ultimus

156 Faltan folios

<ORDO AD RECITANDUM NONA>

157 <CONPLETURIA> ... [f. 83] reuertendi ad superos. Quesumus ut ita nostro conplaceras obsequio, quatenus illic post transitum properemus gressu perconcutu, quo tu nostra precessisti redemptio. Pater.

158 *BENEDICTIO*. Salba plebem tuam domine, quam tu ipse creasti. Amen. Benedic hereditatem tuam, quam pretioso sanguine redemisti. Amen. Et rege eam et extolle eam usque in sempiternum, et in seculum seculi. Amen.

ORDO DECIMA ET VNDECIMA ET DUODECIMA
CONIUNCTE IN UNUM

159 Deus in adiuto(rium). Deus in adiu(torium). Gloria et (honor). Deus in adiu(torium).

160 [83v] Domine clamabi ad te et exaudi me... [f. 84v] ... donec transeam. Gloria.

161 Qui confidunt in domino sicut mons syon... [f. 85] iniquitatem. pax super srael. Gloria.

162 *CXXV. CANTICUM GRADUM*. In conuertendo dominus captibitatem syon... [f. 85v] ... manipulos suos. Gloria.

163 *CXXVI. CANTICUM GRADUM*. Nisi dominus edificaberit domum... [f. 86] ... in porta. Gloria.

164 *CXXVII. CANTICUM GRADUM*. Beati omnes qui timent dominum... [f. 86v] ... pax super srael. Gloria.

165 *CXXVIII. CANTICUM GRADUUM*. Sepe expugnaberunt me a iubentute mea... [f. 87] ... in nomine domini. Gloria.

166 *CXXVIII. CANTICUM GRADUUM*. De profundis clamabi ad te domine... [f. 87v] ...iniquitatibus eius. Gloria.

167 *CANTICUM GRADUM*. Domine non est exaltatum cor nostrum... [f. 89] ... et usque in seculum. Gloria.

168 *CANTICUM GRADUM*. Memento domine dauid et omnis mansuetudinis eius... [f. 90] ... santificatio mea. Gloria.

169 Repleatur os meum deus laudem tuam. [f. 90v] Ut possim cantare tota die magnificentias tuas.

160 Ps 140 **161** Ps 124 **162** Ps 125 **163** Ps 126 **164** Ps 127 **165** Ps 128 **166** Ps 129 **167** Ps 130 **168** Ps 131

157 (Br 959) Toledo 33.3 (= Apéndice, n.º 16)

158 (Br 959) Tol. 33.3 (= Apéndice, n.º 17).

170 *IMNUM.*

Iam dena nos preceptio
legis sacrate premonet,
ut in tenebris seculi
non militemus¹ crimini.

Pro² id deus te poscimus
ut nos placatus corrigas,
offensa nostra diluas
aduersa queque arceas.

Tu esto nostrum gaudium
qui es futurum premium,
sit nostra in te gloria
per cuncta semper secula. Amen.

171 *ALIO.*

Oris peractis undecim
ru[g]it dies in uesperum,
solbamus omne deuitum
mentis benigne canticum.

Labor diurnis transiit
qua¹ christe nos conduxeras,
da iam colonis [f. 91] uinee
promissa dona gratie.

Mercedem quique² aduocas
quos ad futurum muneris,
nos in labore adiuba
et post laborem recrea.

172 *ALIO.*

Quotquot diei <de>termina<n>t
ore deus piissime
laudis honoris deuiti¹
persolbit iste gres tibi.

Iam² nu<n>c dies in uesperum
transit superne lucifer,
exurge, mentes innoba
iam spiritali gratia.

Discedat umbra criminum
pellatur ira demonum
cubile nostrum uisita
tua deus custodia.

170 (Br 938 Blume 105) ¹ militemus] militemur ² pro id] ob hoc

171 (Br 938 Blume 106) ¹ qua] quo ² quique] quoque

172 (Br 939 Blume 106) ¹ deuiti] debitas ² iam nuc] iacet nunc *Br*, cadens *Blu*.

- 173 Bonum est confiteri domino.
 174 Gloria in excelsis deo.
 175 Credo in deum.
 176 Fiat domine misericordia tua.
 177 Pater noster qui es.
 178 Deus miserere *tribus uicibus*.
 179 Miserere nobis domine miserere [f. 91v] benignus, et hunc psalmodie cursum, quod per singulis oris diei canimus, quesumus ut acceptum habeas propitius. Ne reminiscaris nostrarum offensionum errata, set postulantium quamtotius exaudire dignare precamina. Ut qui nunc in finem presentem diei imnicum anelantes persolbimus famulatum, in susceptionem noctis huius aperias os nostrum iubilo laudum, et ratum tibi efficias orationum nostrarum sacrificium uespertinum. Amen.
 180 *Sicque uespera in ordine celebratur*. [f. 92]
 181 *In regulari quippe ordine institutum est, ut accedentes ad refecione<m> recitent et sic reficiant*:
 182 Deus in adiutorium. Ecce quam bonum. Occuli hominum. Aperis tu manum tuam. Edent pauperes.

BENEDICTIO AD MENSAM

- 183 Sanctifica domine hanc escam et potum, quam in nomine tuo accepturi sumus. Ut per manus sancti angeli tui sanctificatum sumere mereamur. Amen.
 184 In nomine domini nostri iesu christi reficiamus cum pace.
 185 *Et dum cenant silentium fit, ita ut liber regularis legatur, ne fabule uulgales intromittantur*.
 186 *Explicita cena dicitur hunc uersum*:
 Refecisti nos domine in factura tua, et in operibus manu<u>m tuarum exultabimus. Gloria et honor.
 187 *ORATIO*. [f. 92v] Refecisti nos domine cibo et potu carnali, refice dono spiritali. Et tibi semper gratias agamus inlesi. Amen.

ORDO ANTE COMPLETA

- 188 Quam magnificata sunt opera tua domine, omnia in sapientia fecisti, [f. 93] repleta est terra creatura tua. Quam mag(nificata). Quam magnifi(cata).
 189 Qui dat escam omni carni, quoniam in seculum misericordia eius. Gloria et.
 190 Confitemini deo celi, quoniam in seculum misericordia eius. Confitemini deo celi quoniam in eternum misericordia eius. Gloria.
 191 Confitemini domino quoniam bonus, quoniam in seculum misericordia eius. Gloria et.

183-186 (Cf. Br 972)

188-191 (Br 960)

192 <IMNUS>

Cuius resumtis congruis
 cena peractis usibus,
 ad te redemptor inclite
 laudes uenimus promere.

Ocurre nobis ocuis
 tollas cui grabedinem,
 corpus perandum¹ ad precem
 confessionis dans fidem.

[f. 93v] Ut quidquid ore promimus
 tuis sacris in laudibus,
 nobis coronas conferas²
 soli deo dans gloriam.

Presta.

ORDO AD COMPLETA

193 Signatum est super nos lumen uultus tui domine...constituisti me.
 Gloria.

194 Laus tibi. Laus tibi. Laus tibi domine. Rex eterne glorie. Alleluia. Alleluia. Alleluia.

195 Ecce nunc benedicite domino [f. 94] ... celum et terram. Gloria et.

196 Laus tibi. Laus tibi. Laus tibi domine. Rex eterne glorie. Alleluia. Alleluia. Alleluia.

197 Benedictus es domine deus patrum nostrorum et laudabilis et gloriosus in secula.

198 Dignare domine noctem istam sine tribulatione, et a peccato nos custodire.

Miserere nobis domine, miserere nobis.

[f. 94v] Quoniam tu es protector meus domine, in manus tuas commendo spiritum meum.

Redemisti nos domine, deus ueritatis.

Custodi me domine ut pupillam oculi, sun umbra alarum tuarum protege me.

193 Ps 4,7-10 195 Ps 133

192 (Br 960) ¹ perandum] parandum ² conferas] conferens Br
 193-198 (BR 961)

199 <IMNUS>

Sol angelorum respice
 que<m> concupiscis¹ mentium
 intenta uisu castitas
 sursum manentem cernere.

Quo cuncta pollent celitus
 cursu recursu[m] prospera²
 quo uita constat omnium
 intende grates supplicum.

Da serbulis custodia
 qua temperentur comoda
 aduersa sint innoxia
 [f. 95] corrupta ne scit³ pectora.

Frugalitas tu sensuum
 sator, salus, refectio,
 potus cibique,⁴ gaudium,
 lux, adque uirtus cordium.

Repelle membris lubrica<m>
 ne polluat, lasciui<m>
 ne feda uexet passio
 culpetque mentis hactio.

Virtutis infer[s] copia<m>
 que⁵ conferas clementia<m>
 obliti⁶ sunt peccaminum
 dones quieti temporum.

Votis rogamus affatim
 superna pax inlabere
 quo cuncta tuta perpetim
 serues subhactis scandalis.

Gloria patri ingenito
 gloria unigenito,
 una cum sancto spiritu
 in sempiterna secula. Amen.

200 Respice et exaudi me domine deus meus inlumina oculos meos
 [f. 95v] ne umquam obdormiam in morte.

201 Qui abitat in adiutorium altissimi... [f. 96v] ...salutare meum. Gloria.

201 Ps 90

199 (Br 961 Blume 110) ¹ concupiscis] concupiscit ² prospera] prospero
³ scit] sint ⁴ cibique] cibusque ⁵ que] qua ⁶ obliti sunt] oblitus ut

202 *VR.* Scuto circumdabit te ueritas eius non timebis a timore nocturno.
 Si ascenderò in lectum stratus mei memor esto.
 Si dederò somnum oculis meis aut palpebris meis dormitationem aut requiem temporibus meis. memor esto mi domine.
 Donec inueniam locum domino tabernaculum deo iacob memor esto mei domine.
 [f. 97] Gloria et honor patri et filio et spiritui samcto. Memor esto mei domine.
 Sicut erat in principio et nunc et semper. et in secula seculorum. Amen.
 Memor esto mei domine.
 Si ascendero in lectum stratus mei. Memor esto mei domine.
 Te precor domine auctor lucis et diei ne derelinquas me sed memor esto mei.
 Per diem salbasti nos domine et nocte custodi nos ihesu criste.

203 <IMNUS>.

Cultor dei memento
 te fontis et labacri[s]
 rorem sub¹ ipso sacrum
 te crismate innobatum.

Fa<c> cum uocante somno
 castum petens cubile
 frontem locumque cordis
 crucis figura signet. [f. 97v]

Crux pellit omne crimen
 fugiant crucem tenebre
 tale² dicata signo
 mens fluctuare nescit.

Procul procul uagantum
 portante³ somniorum
 procul esto peruicax⁴
 prestigiator astu.

O tortuose serpens
 qui mille per meandros,
 fraudesque flexuosas
 agitas quietam cordis.⁵

Discede christus hic est
 hic christus est liquesce,
 signum quod ipse nosti
 damnem⁶ tuam caterbam.

Corpus licet fatesce<n>s
 iacet⁷ reclinet pau[lu]lum,

203 (Br 962) ¹ sub ipso] subisse ² tale] tali ³ portante] portenta ⁴ peruicax] peruicaci ⁵ cordis] corda ⁶ damnem] damnat ⁷ iacet] iacens

christum tamen sub ipso
meditabimur sopore.

Gloria deo patri
et christo uibo regi,
paraclito- [f. 98] que sancto
et nunc et in eternum. Amen.

204 *CL(A)M(OR)*. Redime domine animas serborum tuorum et non derelinquas omnes qui sperant in te.

Miserere nobis deus miserere nobis propitius esto peccatoribus nobis.

Parce precor iam deus parce precor eis contereus bella et amobe placa.

205 Oremus. Pastorem eternum dominum iesum christum cum omni prece rogemus. Ut nos in hac nocte uel in omni tempore angelica custodia tueatur et hostem callidum cum actibus suis procul a cordibus uel a cubilibus nostris expellere et effugare dignetur.

206 Oremus. Pastorem. Ut nos in hac nocte uel in omni tempore ab insidiis inimicorum liberare dignetur.

207 [f. 98v] Oremus. Pastorem. <U>t nos in hac nocte et omni[que] tempore per angelum suum sanctum propitius uisitare et custodire dignetur.

208 *CONPLETURIA DOMINICALE*. Respice domine super nos, et uigila super obes gregis tui, ne fur nocturnus subripiat et furetur.

Tu es enim domine qui non dormis, neque obdormitas ad custodiendum nos. Inlumina domine cor nostrum lumine ueritatis tue, ut tua misericordia semper fulgeat in cordibus nostris. Pater.

209 *BENEDICTIO*. Gregem tuum domine ne deseras, pastor bone, uisitor animarum. Amen. Fuga insidiantem lupum, ut [f. 99] nullum nobis nocendi reperiat locum. Amen. Nocturnum furem interfice christe, ut obes gregis tui in lumine constituti integro possint semper numero permanere. Amen.

210 *DIE DOMINICO EXIENTE. CONPLETURIA*. Domine in angustiis nostris cito succurre, et inimicum cum suis hactibus procul a nobis repelle. Multas enim insidias preparat iniquissimus hostis, set tu qui es adiutor fortis erue et libera nos de laque<o> mortis. Pater.

211 *BENEDICTIO*. Dominus iesus christus in hac nocte custodiat. Amen. Sanctificet corda et corpora nostra. Et in bonis hactibus compleat deus desideria nostra. Amen. [f. 99v]

212 *II^a FERIA. CONPLETURIA*. Noctem nostram inlumina eterne omnipotens deus, et effice nos famulos tuos dormire a uitiiis, et uirtutibus sanctorum angelorum excitari. Ut securi ab omni inquietudine tenebrarum, te ausiliante [h]ac protegente ad diem clarum sine macula peruenire mereamur obtamus. Pater.

205-207 (Cf. Br 963)

208 (Br 963)

209 (Br 963)

211 (Cf. Br 963 D)

212 (Br 967)

213 *BENEDICTIO*. Crux domini nostri iesu christi, a timore uos deffendat inimici. Amen. Lux ueritatis expellat a uobis, omnes tenebras cecitatis. Amen. Ut eius uexillo illuminatione salbati, eternam benedictionem ipso largiente floreatis. Amen. [f. 100]

214 *III^a FERIA*. <*CONPLETURIA*> Custodi domine animas nostras, [h]ac de manu temtationis erue. Elonga a nobis nocturnum furem, et insidias falsitatis eius a nobis reppelle. Quia ille milleformis in nocturnis temporibus adest, querens¹ quem uigilantem superare non poteest. Set tu domine ut bonus pastor et altissimus gubernator, gregem tuum ne deseras, animam tuam pro obibus posuisti, ut nos tuo pretioso sanguine redemisti, salba nos. Pater.

215 *BENEDICTIO*. Gregem tuum pastor bone placatus adtende, et hos [f. 100v] famulos tuos de tuis benedictionibus reple. Amen. Colomitate<m> mentis et corporis tribue, et perpetuam salutem concede. Amen. Dona nobis tempora quieta et pacifica, ut tibi serbiamus mente deuota. Amen.

216 *III^a FERIA*. <*CONPLETURIA*> Custodi nos domine quiescentes in hac nocte, et uelociter exaudire dignare, quas coram te fundimus preces. Et ut in tenebris non timeamus inimicum temtorem, circumualla nos fortitudinis cruce[m]. Pater.

217 *BENEDICTIO*. Benedictionum suarum super uos dominus benignus imbrem infundat, [f. 101] et trinitas inseparabilis a uobis numquam recedat. Amen. Angelica uisitacione uos protegat, et nocturnum furem a cubilibus uestris expellat. Amen. Ut cingulo castitatis et caritatis adstricti, nulla uos ludificationis deterreat inmicci. Amen.

218 *V^a FERIA*. *CONPLETURIA*. Custodi nos domine, sicut exaudire et custodire dignatus fuisti sanctum daniellem orantem in lacu[m] leonis, et non tetigerunt illum bestie, quia fortissima eum tua tegebat dextera. Fera<e> ferocis ante eum se soluebant, et orantem deum celi fatebant. [f. 101v] Fulgeat in nobis domine tuus christus, fugeat a cordibus uel a cubilibus nostris perfidus inimicus. Pater.

219 *BENEDICTIO*. Omnipotens deus qui es lumen uerum, inlabere que-sumus sensibus famulorum tuorum. Amen. Custodi gregem, et lupum insidiatorem repelle. Amen. Omnium corda et pectora conserba, et nocturnum furem cum angelis suis ab eis procul effuga. Amen.

220 *VI^a FERIA*. <*CONPLETURIA*> Si qua domine in hac die peccata contraximus opere, sermone et cogitatione, tu dimitte. Et ha<n>c nobis noctem tranquillam, [f. 102] pacificam et securam, [h]ac sine peccato concedere dignare. Pater.

213 (Br 967)

214 (Br 967 D) querens] + decipere dormientem *Br*

215 (Br 968)

216 (Br 968)

217 (Br 968)

218 (Br 968)

219 (Br 968)

220 (Br 967 D)

221 *BENEDICTIO*. Exaudiat uos dominus et benedicat. Amen. Protegat, muniat, et ab omni malo deffendat. Amen. Ut sub umbra alarum suarum, uos in hac nocte uel in omni tempore custodiat. Amen.

ORDO POST COMPLETA

222 *Post completa uero salutat sacerdos et inponit hunc uersum*: Respice et exaudi me domine deus meus inlumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte. Respice. Gloria. Respice.

223 *Deinde LAUDES. In diebus uero dominicis sibe festibitatibus precipuis canuntur XII salmi qui secuntur [f. 102v] in ordine, et sic canitur humo responsum.*

224 *RS*. Gregem tuum domine ne deserat. Pastor bone qui dormire nescit inuigila. *VR*. Et ne nocturnis terroribus fatigemur celestem super nos uelamen pretende. Pastor.

225 *LECTIO LIBRI EZECHIELIS PROFETE*. Hec dicit dominus. Salbabo gregem, et non erit ultra in rapina...securi dormient. Ayt dominus omnipotens.

226 *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD PHILIPENSES*. Fratres, petitiones uestre innotescant apud deum... [f. 103] ... uestras. Per fidem que est in christo iesu domino nostro. Amen.

227 *LDS*. Alleluia alleluia. A laqueo uenantium et uerbo aspero libera nos deus noster alleluia. A labiis iniquis et lingua dolosa maligna erue nos criste deus all(elui)a.

228 *LDS. DOMINICALES*. Alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia. Inlumina domi<ne> oculos nostros ne umquam obdormiamus in morte[m] alleluia. Confirma super nos misericordiam tuam et ueritas tua maneat nobiscum in eternum alleluia.

229 *DOMINICALES UEL DE XL^{ma}*. [f. 103v] Alleluia alleluia. Laus tibi domine rex eterne glorie. Salba plebem tuam domine alleluia. Rex. Rege eum domine. Rex. Quam redemisti tuo sanguine. Rex.

230 *IMNUS DICENDUS INFRA EBDOMADA.*

Obsidiones obias
paremus omnes carminum,
contra tenebrarum ducem,
contra <te>trum satellitum.¹

Manus perarmet spes fidem²
lumbos, ualens crux obtegat,
cingamur ense spiritus
propter timores noctium.

225 Ez 34,22-25 **226** Ph 4,6-7

221 (Br 968 D)

230 (Br 964 Blume 101) ¹ satellitum] satellitem ² fidem] fides

Iesu manu fortissime³
 salba [f. 104] fideles per fidem
 auerte aduersos cruce
 in pace cuncta [nos] protege.

231 *ALIUS.*

Adsunt tenebre prime
 noctis tetre excursis¹
 cum canticis et imnis
 nunc dedicemus² omnes.

Nunc³ tempus illud hoc est
 quod iheremias dicit
 surgendum esse nobis
 primordio in noctis.

Nos spiritu perarma
 inuicta radix dauid
 disrumpe uincla noctis
 et da iubar salutis.

Somno⁴ quies sit grata
 mens peruigil resurgat
 non sordidemur actu
 nec spiritu grabemur.

Sed corpore et mente
 spiritu ferbente
 uestigio inpigro
 te consequamur christe.

232 [f. 104v] *ALIUS.*

Noctis tetre primordio¹
 in laudibus transegimus,
 nunc te precamur trinitas
 ut precinentes audias.

Tu omnibus da gratiam
 tu fessa queque alleba
 errata dele criminum
 exclude iuge scandalum.

Lux uera nos inluminet
 mentis tenebras effuget
 ut pax abundet omnibus
 qui te creator credimus.

230 ³ fortissime] fortissima

231 (Br 965 Blume 110) ¹ excursis] excursu, ² dedicemus] dedicemur ³ nunc]
 nam ⁴ somno] somni

232 (Br 965 Blume 107) ¹ primordio] primordia

233 *ALIUS.*

Quieti tempus adest
 quo fessa membra quies
 obtineat innocens
 et christo uigilet mens

Pelle a nobis deus
 rogamus omne tetrum
 anguis prisci[s] malignus¹
 uirusque mortiferum.

[f. 105] Ut sub umbra alarum
 tutissima tuarum
 protecti maneamus
 <ad> tuasque laudes surgamus.

Sit gloria et potestas
 deo patri et proli
 paraclito quoequali[s]
 <in> seculorum seculis. Amen.

234 *ITEM IMNUS DOMINICALES.*

Christe qui lux es et dies
 noctis tenebras detege,
 lux ipse lucem crederis¹
 lumen beatum predicans.

Precamur sancte domine
 defende nos in hac nocte,
 ut nobis in te requies
 quietam noctem tribue.

Ne grabis somnus inruat
 hostis nobis subripiat,
 caro illi consentiat²
 [f. 105v] nos tibi reos statuat.

Occuli somnum capiant
 cor ad te semper uigilet,
 dextera tua protege³
 famulos qui te diligunt.

Defensor noster aspice
 insidiantem reprime,
 gubernata tuos famulos
 quo<s> sanguine mercatus es[t].

233 (Br 965 Blume 110) ¹ malignus] malignum

234 (Br 966 Blume 111) ¹ crederis] praeferens ² consentiat] consentiens

³ protege] protegat

Memento nostri domine
in grabe⁴ isto corpore,
qui es defensor anime
adesto nobis domine.

Tetre noctis insidie⁵
huius timoris libera,
tue lucis magnalia⁶
totum corum inlumina.

Gloria patri ingenito
et christo regi domino
una cum sancto spiritu
in sempiterna secula. Amen.

235 *ALIUS.* [f. 106]

Lucis auctor clemens, lumen inmensum,
lumen cuius fulget sanctus eternus
christus, cum quo regnat cum ipso in unum
et sanctus spiritus una potestas.

Tetre noctis huius calliginem pelle,
serpentisque fraude<m> quesumus fuga,
nos armatos crucis signaculo salba,
sacrosancto tuo nomine dita.

Quos peccati mole grauide pressit¹
sua mille formis fraude deceptit,
se uictorem gaudens, quoque se uictum
agnoscat² uirtute[m] omnipotentis.

Pater immortalis omnium pastor,
[f. 106v] inuidentem hostem confringe³ saluator
lumen nobis prebe perene de sancto,
nos⁴ eterne uite redde beatos.

Redemptor excelse rex omnis terre
delictorum pius gemitus adtende,
lumen⁵ nobis prebe de ffonte perenne
tenebroso⁶ calle non pabeamus.

Noctem nobis istam dona quietam
inimicum hostem fuga a nobis,
cricis signum uincat [et] om<n>e inicu<u>m
te christe rogamus mane nobiscum.

234 ⁴ grabe] graui ⁵ insidie] insidias ⁶ magnalia] magnalibus

235 (Br 966 Blume 112) ¹ pressit] pressos ² agnoscat] cognoscat ³ confringe
saluator] frange fuscantem ⁴ nos...beatos = 5,4 ⁵ lumen...perenne] In-
sidiantem hostem cofringe saluator *Br, Blu* ⁶ tenebroso...pabeamus = 4,4

Gloria et honor deitati ⁷ trino
 <in>genito [a] deo genitoque nostro ⁸
 spirituque simul paraclito sancto
 cuius uerbo clare<n>t secula cuncta. Amen.

- 236** [f. 107] *L.*<PS> Miserere mei deus. Gloria et honor.
237 Scuto circum(dabit). K.K.K.
238 Pater noster qui es.
239 *PETITIO*. In hac nocte uel in omni tempore saluator mundi salua nos
 iesu bone deus noster qui uibis et regnas in secula seculorum. Amen.

PRECES DOMINICALES

- 240** Miserere domine miserere nobis tibi soli peccabimus indulge nobis
 rogamus.
 Lapsi sumus grabiter in peccatis magnis. ueniam precamur christe parce
 nostris delictis. Miserere.
 Scelus flemur admissum non reddas ut meremur pater pie dele noxa et
 errata relaxa. Miserere.
 Penitentibus re[g]is conuersis religiosis. [f. 107v] cor contritum et elisis
 iam succurre rex celestis. Miserere.
 Pauperibus egenis iterantibus naufragis. lapsis uiduis pupillis iam succurre
 rex celestis. Miserere.
 Peregrinis oppresis. dispersis et captiuis uinctis egris et defunctis. iam
 succurre rex celestis. Miserere.
 Quis est homo domine ut ei indigneris. aut genus corruptibile. ut ita
 amariseris de ipso. Miserere.
 Nemo de genitus est qui non in pie gessit nec de confitentibus qui tibi
 non deliquit. Miserere.
 In hoc nuntiabitur bonitas tua deus cum miseratus fueris iniquitatibus
 nostris. Miserere.
 [f. 108] Si peccabimus in te tui sumus christe expectamus domine mise-
 ricordiam tuam. Miserere.
241 Deus miserere deus miserere miserere deus deus miserere. Christe
 miserere.
 Tu pastor es obis tu uia[m] salutis. tu uictor perennis tu traditus pro
 nobis. Christe parce nobis. K. deus.
 Tu cecis uisum tu surdis auditum tu mutis eloquium. adque claudis gres-
 sum christe dei filius. K. deus.
 Tu dele peccata ignosce delicta coibe pena et extingue flamma tribue
 corona. K. deus.
 Viduis tuere orfanis protege captiuis deffende tribulatos consola succurre
 defunctis. K. deus miserere.
 [f. 108v] Egenis gubernata dispersis congrega errantes emenda nauigantes
 confirma succurre defunctis. K. deus.
 Tu sana infirmis reuoca captiuis collige dispersis subueni oppresis succurre
 defunctis. deus.

235 ⁷ deitati trino] potestas et uirtus *Br, Blu* ⁸ nostro] christo

II^a FERIA

242 Miserere miserere miserere iesu bone. peccatis nostris finem pone. Prosternati omnes rogamus. ut ignoscas supplicamus. et dimittas exoratus. Miserere.

Audi christe et intende. et gementes consolare. pater pie rex eterne. Miserere.

Factor noster et redemptor plebi tue sis protector peccatorumque indultor. Miserere.

Tu pro nobis formam serbi adsumere uoluisti. iam memento seruis tuis. Miserere.

[f. 109] Qui lazarum quadriduanum de sepulcro suscitasti gloriam tuam manifestasti. Miserere.

Qui latronem confitentem paradiso conlocasti. et alium condemnasti. Miserere.

Crucis tue nos protege quos per eam redemisti. dextera tua nos custodi. Miserere.

Peregrinis seu genis uiduis adque pupillis. protector pius esto illis. Miserere.

Defunctis requiem dona. paradisque concede in eterna emenitate. Miserere.

III^a FERIA

243 Domine miserere nobis. domine miserere nobis et exaudi plebem tuam.

Domine audi nos clamantes. et peccata deplorantes. Domine.

Domine audi nos indignos. tu misericors et pius. Domine.

[f. 109v] Domine uide lacrimantes. consolare penitentes. Domine.

Domine audi sacerdotes. clericos omnes et abbates. Domine.

Domine audi nabigantes. da prosperum iterantes. Domine.

Domine redde peregrinis. et redime iam captiuis. Domine.

Domine tu sana infirmis. et da requiem defunctis. Domine.

III^a FERIA ALIA

244 *Miserere miserere miserere nobis deus ne nos iudices in ira.*

Mundi rector et redemptor iesu christe rerum auctor. ne nos. K. mi(serere).

Qui exaudis obsecrantes et gementes intueris. ne nos. K. mi(serere).

[f. 110] Qui expectas penitentes. et peccata deplorantes. ne nos. K. mis(erere).

Sacerdotum audi preces aures tuas inplorantes. ne nos. K. mi(serere).

Parce nostris iam delictis. fabens uultu pietatis. ne nos. K. mi(serere).

Regem nostrum adque plebem. intuere de excelsis. ne nos. K. mi(serere).

Peccabimus tibi deus. indulgentiam postulamus. ne nos.

ALIA V^a FERIA

245 Miserere miserator. et esto placatus miseratus te hostende peccata dimitte.

Ex maria natus homo in natura deus. remitte iniquitates quas tibi peccamus. K. mi(serere).

Ut teque semper in celis. credimus regnantem [f. 110v] ita careamus mala te auxiliante. K. mi(serere).

Grege tuus tibi fatetur mala que commisit tu pastor sancte tuere ab hoste uorante. K. mi(serere).

Te oramus te precamur sancte pie deus. ut nos respicias christe miseros placatus. K. mi(serere).

Adgrabati iugis eius peccata plorantes. non sinas quos adquisisti ab anguibus lederi. K. mi(serere).

A<u>di iam nostrorum preces pie [h]ac benigne. et ignosce quod fatemur multaue comissa. K. mi(serere).

Eclesie catholice totius conuentum. ad te proclamante locum quietis inperiti. miserere.

Peregrinis seu egenis patriam redire egris tribue salutem defunctis requiem. miserere.

VI^a FERIA

246 Miserere nobis deus miserere nobis et esto placatus miserere nobis deus miserere nobis et esto placatus.

[f. 111] Audi christe et intende preces supplicantum et auerte iram facinus remitte uinctis. et quietem dona populo precanti. miserere.

Omnes simul te precamur iesu bone deus. ut inclines orbem. tuam precibus cunctorum supplicum tuorum clemens redemptorum. K. mi(serere).

Scelus aufer tolle ulcus et pestem remobe gratiam concede pelle iram pelle morbos et adesto mitis nobis exoratus.

Prebe pacem da quietem et tranquillitatem temporum presentem mitte angelum salutis et fabe precantum de excelsis tuis. K. mi(serere).

Esto nobis domine iugiter defensor simul et protector summe arma et exurge et fer opem nobis et adesto clemens. K. mi(serere).

Crucis tue nos uexillo munitos. abeto [f. 111v] tempore perenne sanguinis et signi fabe katerbe fideli teque deprecanti. miserere.

Non nos iudices in ira tempore futuro. presseris cum orbem set sanctorum turmis iunge quibus redemisti sanguinis cruce. miserere.

SABBATO ALIA.

247 Indulgentiam clamemus deus da nobis ueniam indulgentia clamemus deus da nobis ueniam indulgentia clamemus deus da nobis ueniam.

Ad te clamamus domine. precamur ut exaudias. K. in(dulgentia).

Audi deus uiduas. et orfanorum lacrimas. K. in(dulgentia).

Mala patentes domine. precamur ut exaudias. in(dulgentia).

Omnes infirmos uisita tutelam presta orfanis. in(dulgentia).

Omnes captivos domine tu redde illis patriam. K. in(dulgentia).

Omnes defunctos domine concede illis patriam. in(dulgentia).

Omnes defunctos domine concede illis requiem. in(dulgentia).

[f. 112] ALIA.

248 Domine miserere nobis domine miserere nobis et auerte iram tuam. Domine propter temetipsum. suscipe singulorum precum. et auerte iram tuam. K.

Domine ne spernas plebem. qui tuam rogant pietatem. et auerte iram tuam. K.

Domine ueniam concede. succurre et iam miserere. et auerte.

Domine orfanorum fletus domine adesto placatus. et auerte.

Domine suscipe singultos. inclina aurem pietatem. et auerte iram tuam.

Domine miseratus adsiste. et cunctorum peccata dimitte. K. et auer(te).

ALIA.

249 Miserere deus miserere plebi tue a malo deffende miserere nobis [f. 112v] Bone pastor moriens pro grege obes tuas ueniam concede miserere nobis.

Pro peccatis [h]ac delictis nostris adclines te exoramus christe miserere nobis. K.

Rector rerum omnibus succurre et plebem tuam a clade deffende. K. mise(rere).

Virtus magna potentia salus libera nos a gentiles malos. K. miserere.

Mitte domine de celis tuis libera nos de gentis paganis. K. miserere.

Zeli iram reppelle a nobis. et gratiam inpertire cunctis. miserere nobis.

Ne derelinquas plebem supplicantem quam creasti tu domine sancte. miserere nobis.

Christe deus tu sana infirmis. et requiem tribue defunctis. miserere nobis.

ALIA.

250 [f. 113] Deus miserere deus miserere miserere nobis pro peccatis nostris.

Audi nos clamantes christe iesu bone adtende miseratus nostra exoratus. Deus.

Christe redemptor sancte pius animarum tu exaudi preces ut non pereamus. Deus.

Qu<i> celum fecisti. mare terminasti et omnes fideles tu iam remedisti. Deus.

Pectora pandamus lacrimas fundamus nobis ut succurrat deum exoremus. Deus.

Miseratus dele delicta fideles et ignosce culpam omnem plebem tuam. Deus.

Tu sana infirmis reuoca captibus succurre defunctis pie set celestis. Deus.

ALIA.

251 Miserere miserere domine miserere miserere domine.

Nos peccamus te rogamus domine. K.

[f. 113v] Te oramus. te precamus. domine. K.

Peccatores. tu exaudi. domine. K.
 Pro captibus. te rogamus. domine. K.
 Pro infirmis. te rogamus. domine. K.
 Pro defunctis. te rogamus. domine. K.
 Pro orfanis. te rogamus. domine. K.
 Pro pupillis. te rogamus. domine. K.
 Pro errantes. te rogamus. domine. K.

ALIA.

252 Indulgentia deus da nobis ueniam et miserere nobis.
 Rex altissime et perenni domine. tu miserere.
 Sacerdotibus auditum adcomoda. tu miserere.
 Unigenite quem timemus iudicem. tu miserere.
 Quem angelice potestates metuunt. tu miserere.
 Egros uisita et captibus reuoca. tu miserere.
 Nos peccabimus et ad te recessimus. tu miserere.
 Et peccantibus miserere domine. tu miserere.
 Tu piissime. tu subiectos releba. tu miserere.

[f. 114] ALIA.

253 Miserator domine tu indulge nobis. parce omnem plebem tuam et exaudi serbos tuos.
 Satis ualde afflictis meroribus contriti. cognoscentes delictis te exoramus mittis. miserere.
 Ecce seruis domine scelera fatentes a te creatore[m] ueram ueniam expectantes. miserere.
 Regis omnibus dele. penitente fabe. eruentes erige per magestatem tuam. miserere.
 Aperis cecis uisum. brutis inetellectum. pauperibus subsidium per misericordiam tuam. miserere.
 Tu infirmis restaura captibus deffende et sepultis omnibus requiem eternam dona. miserere.
 Intende pie pater creaturam tuam et iam non despicias sed inlesos serba. miserere.
 Omitte sceleribus conferens coronam auffer honus peccati et da uitam eternam. miserere.

254 [f. 114v] *ORATIO*. Miserere nobis domine, miserere nobis, et pupillis adque egenis elisis seu peregrinis, mestis [h]ac lapsis solamine¹ tribue clemens. Oppressos releba, dispersos congrega, captibus reuoca, infirmos uisita. Penitentibus re[g]is dele crimina, et uniuersis christianis congrua largire subsidia. Iterantibus et uinctis seu fidelibus cunctis sospitatem animarum et corporum pacis adcumula. Innumerosa nostra dele scelera, et propter magnam misericordiam tuam et defunctis omnibus fidelibus requiem sempiternam propitius dona. Amen.

254 (Br 971) ¹ solamine] solamen

255 ALIA ORATIO. [f. 115] Miserere nobis domine miserere nobis, et parce peccatis nostris, quod oramus exaudias, quod deprecamur indulgeas, ad uitam eternam nos perducas. Ut neclegenter facimus orando et ieiunando uel deprecando, indulgentie tue consequi mereamur. Amen.

256 ALIA ORATIO. Miserere nobis domine miserere nobis, et iniquitatum nostrarum clemens copia<m a>bolere. Ut quidquid suadente inimico in huius diei spatio cogitato, dicto uel facto deliquimus, tu qui pius et misericors es ignosce propitius. Ut nocturna euadentes decipula, ad constitutum ministerii [f. 115v] ordinem exurgentes, laudationis tibi iubilum persolbamus indemnes. Amen.

257 In nomine domini nostri iesu christi in hac nocte eamus et quiescamus cum pace.

ORDO ANTE LECTULOS

258 VRS. Esto nobis domine in deum protectorem et in locum munitum ut salbos nos facias. Esto nobis domine. Gloria et. Esto nobis domine. Salbos nos fac domine deus noster et congega nos de nationibus. Gloria et honor.

Ut confiteamur nomini tuo et gloriemur in laude tua. Gloria et honor. Benedictus dominus deus srael a seculo et usque in seculum et dicit omnis populus fiat fiat. Gloria et honor.

259 [f. 116] *LDS.* Alleluia alleluia. Dignare domine noctem istam sine tribulatione et a peccato nos custodire. alleluia. Fiat domine misericordia tua super nos sicut sperabimus in te. all(elui)a.

260 IMNUS.

Tempus sopori[s] congruum
adest, quies sit corporum
stratum rigemus lacrimis
lectum labemus fletibus.

Precelleamur simbolo
succedat hinc oratio
hinc obsculantes inuicem
armemur ipsi per crucem.

Sic fessa membra lectulo
demus sub illo iudice[m]
qui sic quiescentes excubat
ut dormientes protegat.

Disceda<t>¹ turba demonum
liquesce ars [f. 116v] satellitum
per nomen hoc crucis sacre
qui² te tuosque dissicet.

258-264 (L 160)

260 (Br 930 Blume 113) ¹ disceda] discedat *Br*, discode *Blu* ² qui] quae

Auctor³ creator omnium
 procul repelle inuidum
 aduersa cuncta dissices
 tranquilla queque conferas.
 Presta pater.

261 Credo in deum.

262 Fiat.

263 Pater noster.

264 Deus miserere *VIII uicibus*.

265 Miserere nobis domine miserere nobis, et caritatis dulcedine corda nostra perfunde. Quo pacis semper conexione firmati, antico hoste in cordibus nostris aditus non pateat introeundi. Sed sic semper protectionis tue velamine tueamur, ut ubique angelorum tuorum excubiis muniamur. Ut¹ si fessa [.....]

[f. 117] <ORDO AD MEDIUM NOCTIS>

266 Deus in ad(iutorium). Deus in ad(iutorium). Gloria et. Deus in ad(iutorium).

267 Sicut cerbus desiderat ad fontes aquarum... [f. 118] et deo meo. Gloria.
268 *CANTICUM GRADUM*. Ecce quam bonum et quam iucundum... [f. 118v] ... in seculum seculi. Gloria.

269 [*CANTICUM GRADUM*]. Ecce nunc. *Retro quere in completa CANTICUM GRADUM*.

270 Nostra conuersatio fratres karissimi in celis est unde etiam saluatorem expectamus dominum nostrum iesum christum, qui reformabit corpus humilitatis nostre. Verumtamen quod preuenimus [f. 119] idem sapiamus, et in una regula permaneamus. Nos enim sumus circumcisio corde, qui spiritu deo seruimus, et gloriamur in christo iesu deo nostro. De cetero fratres quicumque sunt uera, quecumque pudica, quecumque iusta, quecumque amabilia, quecumque bone fame hec cogitate, hec tenete et hec agite. Gloria.

271 *LDS*. Laus tibi domine. Rex eterne glorie.

272 <*LDS*> Alleluia alleluia. Media nocte clamor factus est ecce sponsus uenit exite obuiam ei alleluia. Oleum recondite in uasis uestris ut lampades uestre sint accense alleluia.

267 Ps 41 **268** Ps 133 **270** Ph 3,20-21,16,3;4,3

260 ³ auctor] at tu

265 (L 166v) ¹ Ut si fessa < membra quieberint, spiritus tibi uigilet semper. Amen >.

266-279 Cf. J. Pinell, *Las horas vigiliares...* n.ºs 1-16

273 *IMNUS*. [f. 119v]

Quod conuolutis artubus
somno grabatis torpuit,
delisa¹ mens in somniis²
turpi[s]que flexu³ seminis.

Fusis pater piissime
expostulamus fletibus
ut iam recedant sordida
liuidinum fantasmata.

Laba quod hostis polluit,
quod sordidabit innoba,
mundemur omnes hactibus
carnis⁴ grauate spiritus.

Presta.

274 Credo in deum.

275 Fiat domine.

276 Pater noster.

277 Deus.

278 *MISERATIONES*. Deus miserere deus miserere deus miserere deus miserere. Tu sana infirmos reuoca captiuos collige dispersos subueni oppressos succurre defunctis. Deus.

279 *ORATIO*. Misericordiarum tuarum domine imbrem [f. 120] super nos famulos tuos miseratus infunde, et nostrarum imprecationum clamores intendens, omnium dedecor<os>a facinora dele. Fiatque eterne omnipotens deus munus hoc acceptabile in conspectu glorie tue, quod pre ualitudine[s] cunctorum fidelium, pro reddito ad patriam¹ captiborum, pro<col>lectione omnium dispersorum, pro ereptione etiam oppressorum, [h]ac requie[m] catholicorum pausantium ante tuum trementes magestatis offerimus trinum. Ut qui aduentum glorie tue sollicito sustinentes, huius noctis mediatum iam tempore ad consuetum psalmodie ministerium exurgentes, nostre tibi [f. 120v] seruitutis facinus² exorationum clamores, tu pius adsiste, tu clemens intende, tu propitius fabe, qui solus uim interni nostri desiderii uales considerari³ facillime. Sentiamus domine itaque ob hoc misericordie tue munere, ubique nos inlesos a demonum cursibus permanere. Ut sic in huius mundi uibamus tenebrosam spatium, quatenus perpetuum diei frui mereamur lumen eternum. Amen.

273 (Blume 102) ¹ delisa] delusa ² somniis] somnio ³ flexu] fluxu ⁴ carnis grauate] carne grauati Blu

279 (L 166v) ¹ patriam] propria L ² facinus] facimus ³ considerari] considerare

<ORDO PECULIARIS VIGILIE>

280 *Si iubes, conple.*

281 *VR.* Surge lauda in nocte in principio uigiliarum tuarum. effunde sicut aqua cor tuum in conspectu domini. Leba ad deum manus tuas pro remedio [f. 121] peccatorum tuorum.

282 *Post hec dicit III canticos.*

283 *CANTICUM DE LIBRO ESDRE.* Queso domine deus celi fortis magne... [f. 122] ... uirum hunc.

284 *XXII.* Deus altissimus magnanimis miserator... [f. 123v] ... et tibi est gloria in secula seculorum.

285 *CANTICUM IESU FILII SIRACH. XXIII.* Miserere nostri deus omnium et respice nos... [f. 125] ... conspexerit seculorum.

286 *Post hec recitabis caput canticis cum.* Gloria.

287 Gloria et honor patri et filio et spiritui sancto. Queso domine deus celi fortis magne adque terribilis qui custodis pactum et misericordiam cum his qui te diligunt et custodiunt mandata tua. Sicut erat in principio et nunc et semper. Deus altissimus magnanimis miserator et multe misericordie patiens super mala hominum. Et in secula seculorum. Amen. Miserere nostri deus omnium et respice nos et hostende nobis lumen miserationis tue.

288 *Post hec dicit:*

ORATIO. Rex noster et deus noster, uerba supplicum tuorum propitiatus intende, et in principio uigil*<i>*arum tuarum [f. 125v] ad te cum deuotione currentes exaudi. Ut per multitudinem misericordie tue domum sanctam tuam introire, ibique laudes tuas mereamur frequentius in tuo cantare timore. Amen.

289 *Post hec recitabis VIII salmi de ordine psalterii. Deinde hunc r(e)s-ponsum).*

290 *RS.* Vigila domine super oues gregis tui ne fur nocturnus ueniat et furetur et perdat nos. *VR.* Custodi nos domine ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum protege nos. Ne fur.

291 *RS.* Meditatus sum nocte cum corde meo anxius est spiritus meus et dixi numquid in eternum repellet deus. *VR.* Timor et tremor uenerunt super me et contexerunt tenebre. *p.* Et dixi.

292 *RS.* Vigilate et orate dicit dominus nescitis [f. 126] ora quando dominus domum ueniet sero an media nocte an galli cantu an mane et dum uenerit repente inueniat dormientes quia oportet semper orare et numquam deficere. *VR.* Dominus ihesus locutus est discipulis suis dicens uigilate et orate ne intretis in temptatione. *p.* Quia oportet.

293 *RS.* Per diem clamabi et nocte coram te domine intret in conspectu tuo oratio mea alleluia alleluia. *VR.* Media nocte surgebam ad confitendum tibi super iudicia iustitie tue. *p.* Intret.

283 2 Esd 1,5-11 **284** Orat. Manasse **285** Eccli 36,1-19

280-307 Cf. Pinell, *Las horas...* n.ºs 17-61

294 *LECTIO LIBRI IHEREMIE PROFETE.* In diebus illis, dixit iheremias: Cum sedero in tenebris dominus lux mea est [f. 126v] ... uidebo iustitiam eius. Amen.

295 *EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD TESALONICENSES I^a.* Fratres, ipsi enim diligentes scitis quia dies domini sicut fur... [f. 127] ... cum ipso uibimus. Ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

296 *LDS.* Alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia.

De profundis clamabi ad te domine all(elui)a.

Domine exaudi uocem meam all(elui)a.

Fiant aures tue intendentes ad orationem serbi tui all(elui)a.

297 *IMNUS.* [f. 127v]

Surgentes ad te domine
atre noctis silentio,
uigiliis, obsequiis,
patrum sequentes ordinem

Quem nobis dereli[n]querunt
iure hereditario,
ministrantes excubiis
tibi sancte paraclite.

Patri cum patre clarus es,
cum christo subtilissimus,
multimodus spiritus
rex mysticus agnosceris.

Fragiles carne conspice,
quos ille antiquissimus
suis decepit artibus
tuis trae uirtutibus.

Grex tuus tibi deditus,
nullo tenatur crimine,
quem tuo christe sanguine
uoluisti redimere.

Oues errantes preuide
pastor bone [f. 128] piissime,
ad aulam celsitudinis
tuis reporta humeris.

Tabefactus et saucius
abscedat princeps demonum,
perdat predam de faucibus
insatiata rabies.

Exultet christus dominus,
psallat corus angelicus,
laudes sonat¹ in organo,
ter sanctus dicat domino.

298 *ALIUS.*

Iesu defensor omnium,
protector et mirabilis,
sueta noctis aduenit
et nos sopore dedi[s]ti.

In tuo sancto nomine
qui custos et defensor es,
euigilemus spiritu,
ut mereamur lampades.

Cantores tuos domine,
quos iubes nocte surgere,
ad uocandum nomen tuum
quod nobis est laudabile.

[f. 128v] Quem omnes terra metuit
pro tanta magnitudine,
sequamur in tua laude
quod pie sancte precipis.

Innorum cantus resonet
de corda¹ te credentium,
sequamur tanti gaudii
promissa sancti spiritus.

Clamor in nocte factus est,
iesus ingressus ianuis
euigilantes prouocat
intrare sancta regia.

Gaudet sponsus uirginum
ingressus in cubiculo,
ubi coronas martyrum
refulgent ante dominum.

Mercedem tante glorie
daturus est credentibus,
quod nobis sitit animus,
sic mereamur consequi.

297 (Blume 113) ¹ sonat] sonans *Blu*

298 (Blume 114) ¹ corda] corde

299 *ALIUS.*

Medium¹ noctis tempore
 prophetica [f. 129] uox admonet
 dicamus laudes domino,
 patri semper et filio.

Sancto quoque spiritui,
 perfecta enim trinitas
 uniusque substantie
 laudando semper nobis est.

Medium¹ noctis tempore
 pergens uastator angelus
 <egypto mortem inferens
 diluit primogenita>.

<Hec ora iustis salus est,
 in quos euictus angelus>
 ausus punire non fuit,
 signum formidans sanguine.²

Egiptus flebat fortiter
 tantarum³ dira funera,
 solus gaudebat srael
 agni protectus sanguine.

Nos uero srael sumus,
 letemur in te domine,
 hostem prosternentes malum
 christi defensi sanguine.

Medium¹ noctis tempore
 per uocem euangelicam
 uenturus sponsus creditur,
 [f. 129v] regni celestis conditor.

Occurrunt sancte uirgines
 obuiam tunc aduentui,
 claras gestantes lampades,
 <magno letantes gaudio>.

<Stulte foris remanent,
 que extinctas habent lampades>,
 frustra pulsantes, ianua[m]
 clausa[m] iam regni regia,

299 (Blume 115) ¹ medium] mediae ² sanguine] sanguinis ³ tantarum] tantorum

Quare uigilemus sobrie
 [ge]stantes mente<s> splendidi,
 ut adueniente iesu
 digni <o>curramus obuiam.

Medium¹ noctis tempore
 pro⁴ christo uincti in carcere
 paulus quoque et sileas
 laudando resoluti sunt.

Nobis hic mundus carcer est,
 christe resolue uincula,
 nostra relaxa crimina,
 in te sancte credentium.

[f. 130] Dignos nos fac rex agie,
 uenturi regni glorie,
 eternis ut mereamur
 te laudibus concinere.

Presta.

300 CLAMORES. Media nocte surgebam ad confitendum tibi super iudicia iustitie tue.

I. Funes peccatorum circumplexe sunt me domine et legem tuam non sum oblitus.

II. Deprecatus sum faciem tuam de toto corde meo deus meus.

III. Clamabi ad te domine dixi tu spes mea es portio mea in terra uiuentium.

IIII. Qui cognoscis hominum occulta a peccato meo munda me.

V. Tempus mici concede ut repeniteam me peccabi.

301 Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam.

Usque ubi dicit: Iniquitates meas dele.

[f. 130v] Miserere m<e>i deus. Cor mundum. *Usque in finem.*

Miserere mei deus. Gloria et honor.

Et repetis his uersis: Qui cognoscis. Tempus mici.

302 Oremus. Dei omnipotentis. Ut nobis emendationem morum, gratie donum et remissionem omnium peccatorum propitius tribuere dignetur. K.K.K.

303 CONPLETURIA. Te deprecamur domine sancte pater eterne omnipotens deus, ut oleum prudentie in uasis nostris sit, et candela magestatis tue non extingatur in cordibus nostris. Ut dum media nocte clamor factus fuerit: ecce sponsus uenit, exite obuiam ei, quesumus clementissime deus, [ita] ut te ueniente in occursum tibi uenire mereamur obantes cum lampadibus ardentes. Pater.

304 BENEDICTIO. [f. 131] Benedictionum tuarum domine copia[m] ita in nobis uitiorum omnium fomitem extinguat, ut eternitas que sanctis data est pro laboribus, nobis pro officiis tribuatur presentibus. Amen.

301 Ps 50

299 ⁴ pro... carcere = 11,3

Ibique nostrum repone cursum, ubi agones reputasti sanctorum. Amen. Sicque in custodia<m> nostra<m> nocturnus pastor inuigila, ut tenebrarum numquam sentiamus in nobis insurgere uiolentia<m>. Amen.

305 ALIA CONPLETURIA DOMINICALE. Domine iesu christe, qui discipulos tuos uigilare et orare sacro oris tui instituisti oraculo, diemque aduentus tui media nocte pullorum cantu, an mane ueniet magno [f. 131v] prescientie tue obtegesti silentio: immensam pietatem tuam trementes famuli quesumus et rogamus ut dum ue<ne>ris, non de peccato nos arguas, set ineffabili bonitate succurras. Et hic potius humilitatis nostre confessionum et uigiliarum uota suscipias, ut illic uniuersa facinora indulgeas, et in dextere tue partem <nos> coronandos statuas. Pater.

306 BENEDICTIO. Christus dominus qui es auctor et inspirator omnium uirtutum, clementer nos quesumus eruas ab omni fomite uitiorum. Amen. Adque oleum prudentie sic in uasis conseruemus conscientie, ut te opitulante cum bonorum operum [f. 132] [fructu] lampadibus future mereamur interesse letitie. Amen. Quo ita nunc uigiliarum et orationum nostrarum ratum tibi efficias uotum, ut in aduentu[m] glorie tue non puniamur propter copiam criminum, set cum sanctis regnum possideatis eternum. Amen.

307 ITEM MISERATIONES. Miserere domine miserere nobis tibi soli. *Retro quere in completa illa et sua oratio.*

ORDO IN NOCTURNOS DOMINICALES

308 Reple deus gaudium [h]os nostrum et lingua nostra exultatione. Reple deus.

VR. Salbos nos fac domine deus noster et congrega nos de nationibus. Reple.

VR. Ut confiteamur nomini sancto tuo et gloriemur in laude tua. Reple deus.

[f. 132v] *VR.* Benedictus dominus deus srael a seculo et usque in seculum et dicit omnis populus. <R>eple deus.

309 *Post hec dicent III salmis.*

310 XLVI. Omnes gentes plaudete manibus... [f. 133] ...elebati sunt.

311 XCIX. Iubilate deo nostro omnis terra...et usque in seculum seculi ueritas eius.

312 CXVI. ALLELUIA [f. 133v] Laudate dominum omnes gentes et conlaudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius, et ueritas domini manet in eternum.

313 *Post hec subsalmis caput psalmis cum.* Gloria.

314 Gloria et honor patri et filio et spiritui sancto. Omnes gentes plaudete manibus iubilate deo in uoce exultationis. Sicut erat in principio et nunc

310 Ps 46 **311** Ps 99 **312** Ps 116

307 = 240 y 254

309-341 Cf. Pinell, *Las horas...* n.ºs 73-187

et semper. Iubilare deo nostro omnis terra. seruite domino in letitia. Et in secula seculorum amen.

Laudate dominum omnes gentes. et conlaudate eum omnes populi. Et in.

315 ORATIO. Reple deus gaudio [h]os nostrum et lingua<m> nostra<m> exultatione locupleta. Ut qui in lacrimis seminamus uerbum uite, metamus in gaudio fructus iustitie. Amen.

316 *Post hec recitabis III psalmos, id est:* Ad dominum cum tribularere. Lebati oculos. Letatus sum. [f. 134] *Et legebis responsum.*

317 *Et post hec recitabis alios tres psalmis de hic ordine de Ad dominum cum tribularer, et legebis responsum. Et similiter legebis quinque responsurias cum tribus psalmis de hic ordine que diximus.*

318 *RS.* Repleatur os meum deus laudem tuam ut possim cantare alleluia alleluia. *VR.* Vide humilitatem meam et laborem meum et dimitte omnia peccata mea. *p.* Ut po(ssim).

319 *RS.* Alleluia deduc me per semitam mandatorum tuorum quia ipsam uolui alleluia. *VR.* Legem pone michi domine uiam iustitie tue et exquiram eam semper. *p.* Quia.

320 *RS.* Ne memor fueris deus iniquitates nostras antiquas alleluia alleluia. *VR.* Ne irascaris domine nimis et ne ultra memineris. *p.* Ini(quitates).

321 *RS.* Alleluia misericordia mea alleluia refugium meum alleluia susceptor meus [f. 134v] et liberator meus es tu deus meus alleluia. *VR.* Diligam te domine uirtus mea dominus firmamentum meum et refugium meum. *p.* Et li(berator).

322 *Post hec recitabis hos sanctos:*

323 CANTICUM DE EVANGELIO SECUNDUM LUCAM. IMNUS SANCTE MARIE VIRGINIS. Magnificat anima mea dominum... [f. 135] ... et semini eius usque in seculum.

324 CANTICUM DE EVANGELIO SECUNDUM LUCAM. Nunc dimittis serbum tuum domine... [f. 135v] ... plebis tue srael.

325 CANTICUM ZACCARIE DE EVANGELIO SECUNDUM LUCAM. Benedictus dominus desu srael... [f. 136] ... in uiam pacis. Gloria.

326 *Post hec dicit:*

RS. Alleluia laudabo te domine semper in diebus uite mee alleluia quoniam te laudat [f. 136v] omnes uirtus celorum alleluia. In omnia secula seculorum alleluia alleluia. *VR.* Exaltabo te domine rex meus et deus meus et benedicam nomen tuum. In.

327 LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE. Hec dicit dominus: Consurge et lauda in nocte...et miserebitur tui. Amen.

328 EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS I^a. Fratres, uigilate et orate in fide, uirriter agite et confortamini. Omnia uestra in caritate fiant, [f. 137] et deus pacis et dilectionis erit uobiscum. Amen.

329 LDS. Alleluia alleluia alleluia alleluia. *VR.* Labia mea laudabunt te domine. Sic benedicam te in uita mea. et in nomine <tuo> lebabo manus meas.

330 *IN XL^a*. Laus tibi domine. Rex eterne glorie. Vibit anima mea deus et ladudabit te. Rex. Et iudicia tua adiubabit me.

331 *IMNUS*.

Primo dierum omnium,
quo mundus extat conditus,
uel quo resurgens conditor
nos morte uite¹ libera.

Pulsis procul temporibus²
surgamus omnes ocuis
et nocte queramus pium
sicut propheta<m> nobimus.

Nostras preces ut audiat
suamque [f. 137v] dextram porrigat,
et hic platos sordibus
reddat polorum sedibus.

Ut quique sacratissimo
huius diei tempore
oris quietis psallimus,
donis beatis munere<t>.

Iam nunc paterne claritas,
te postulamus affatim,
absit libido sordidans
omnisque actus noxios.

Ne feda sit uel lubrica
conpago nostri corporis,
per quam auerni ignibus
ipsi crememur acrius.

Ob hoc redemptor quesumus,
ut probra nostra diluas,
uite perennis comoda
nobis benignus conferas.

Quo carnis actu exules,
effecti ipsi celibes,
quo³ prestolamus cernui
[f. 138] melos ca<na>mus glorie.

Presta.

332 *BENEDICTIONES*. Benedictus es domine deus patrum. Et benedictum nomen. Benedictus es in templo sancto. Benedicamus patrem.

331 (Br 933) ¹ uite] uicta ² temporibus] torporibus ³ quo prestolamus] ut prestolantes Br

- 333** *ITEM CLAMORES.* Clamor noster ad te perueniat domine. Parce et miserere quia peccabimus tibi. Non secundum peccata nostra facias nobis deus neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. Set secundum multitudinem miserationum tuarum miserere nobis. Nocte cum corde meo meditabar inquietabam spiritum meum et dixi non in eternum repellas deus. Domine dic anime mee salus tua ego sum. <D>omine deus salutis mee in die clamabi et nocte coram te. Intret oratio mea in conspectu tuo. Inclina aurem tuam [f. 138v] ad precem meam domine. Laqueus conteretur et nos liberemur. Adiutorium nostrum in nomine domini.
- 334** *Usque hic legebis infra ebdomada. Et in sollempnitas legebis usque in finem:*
- 335** Cito nos preueniat misericordia tua domine. Fiat misericordia tua domine super nos sicut sperabimus in te Propitius esto iniquitatibus nostris et sana domine omnes langores nostros. Mitte manum tuam de alto et libera nos domine. Spe[s] sola clamamus miserationis tue xpiste salbemur. Parce precor iam deus parce precor reis conterens bella et amobe plaga<m>. Miserere nobis deus miserere nobis propitius [f. 139] esto peccatoribus nostris. Respiciat nos domine misericordia tua ut securi serbiamus tibi. Presta deus sancte pater omnipotens in manu forti et bracio excelso. Salbum fac domine plebem tuam. Exaudi domine. Placare domine. Averte domine iracundiam tuam a nobis.
- 336** Oremus. Pium. Ut nobis spiritalis gratie incrementum, remissionem criminum, comoditatem <aerum, sospitatem> animarum et corporum, pacis comodum, tranquillitatem temporum, fidei sancta<e> catholice complementum, et requiem fidelium defunctorum propitius tribuere dignetur.
- 337** *CONPLETURIA.* Domine iesu christe qui nocturnis oris in laudibus tuam misericordiam laudant, quique de totis precordiis magestatem tuam [f. 139v] ut eis parcas inplorant, benignus concede que postulant. Et ut tibi placeant, corda eorum spitu sancto inlumina. Pater.
- 338** *BENEDICTIO.* Dominus iesus christus qui est lux uera et claritas sempiterna, uos in his oris nocturnis ymnicantes custodiat. Amen. Organum lauiorum uestrorum dulci modulatione adimpleat, et pectori uestro tribuat quod obtatis. Amen. Ut eius benedictionibus prediti, matutinum carmen indeffesso possitis concinere [ymnum]. Amen.
- 339** <MISERATIONES> Deus miserere deus miserere deus miserere. Infirmis defunctis opressis dispersis et captibus cito succurre xpiste. Deus. [f. 140] Orfanis et uiduis egenis et peregrinis cito succurre xpiste. Deus. Errantibus uagantibus iterantibus et tribulatis cito succurre xpiste. Deus.
- 340** *ORATIO.* Miserere nobis domine miserere nobis qui<a> ad te confitendum e cubilibus nostris exurgentes prosternimur. Tibi enim pro nos-

trorum inmanitate scelerum uigiliarum osequia exhibemus, crimina publicamus, precum libamina effundimus, gemitus internos cum suspiria producimus, et a sola pietatis tue clementia ueniam inploramus. Ut cum misericordia ad te, nostro dempto mole facinorum, perducere nos elutos digneris in regione uiborum. Amen.

341 [f. 140v] In nomine domini nostri iesu christi eamus cum pace.

ITEM ALIAS RESPONSURIAS DE NOCTURNOS DOMINICALES

342 *RS.* Benedictus dominus in eternum alleluia fiat fiat alleluia alleluia alleluia. *VR.* Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in seculum. *p.* fi(at) fiat.

343 *RS.* Misericordiam et iudicium cantabo tibi alleluia. *VR.* Perambulabam in innocentiam cordis mei in medio domus tue. A(lleluia).

344 *RS.* Magnus dominus alleluia et magna uirtus eius alleluia alleluia. *VR.* Et sapientia eius non est numerus. *p.* Et mag(na).

345 *RS.* Letor ego super eloquia tua alleluia sicut qui inuenit spolia multa alleluia alleluia alleluia. *VR.* Magnificat anima mea dominum exul- [f. 141] tabit spiritus meus in deo salutari meo. Sicut.

346 *RS.* Funes peccatorum circumplexi sunt me domine et de lege tua non sum oblitus deus meus quia semper ipsam dilexi alleluia. *VR.* Quomodo dilexi legem tuam domine tota die meditatio mea est. *p.* Quia.

347 *Post hec recitabis hos canticos:*

Magnificat. Nunc dimittis. Benedictus dominus deus. *Retro quere.*

348 *Et post hec recitabis hos responsurias:*

Viri sancti germinate sub ara dei et extendite ramos uestros sicut oliba speciosa in campis. *VR.* Florete flores quasi lilium date odorem et frondem. *p.* Sicut.

349 *Quere retro lectio et epistola et laudes et innum id est* Primo dierum *et benedictiones et clamores et completuria et miserationes et oratio.* [f. 141v]

INCIPIUNT ALIAS RESPONSURIAS DE NOCTURNOS MAIORES

ID EST, DE SANCTIS SIBE DE UNO IUSTO ET DE CONFESSORE

SEU DE UIRGINIBUS ET DE UNA UIRGINE,

ET DE ADUENTUM DOMINI SIBE DE XL^a ET DE RESURRECTIONE DOMINI

350 Si deus pro nobis quis aduersus nos alleluia iudex deus qui uindictet nos alleluia alleluia. <*VR.* E> ffundite coram illo corda uestra. quoniam deus adiutor noster est. *p.* Qui uin(dicet).

351 *ALIO RS.* Dabo sanctis meis prima<m> sessionem dicit dominus in resurrectionem eternam. et exquiram illos in gaudio magno et lux perpetua lucebit eis alleluia et eternitas temporum prepara est illis alleluia alleluia. *VR.* Fulgebunt iusti sicut splendor firmamenti et sicut stelle celi. *p.* Et eter(nitas).

352 [f. 142] *RS.* Histi sunt sancti qui pro testamento dei ad morem animas tradiderunt quos lima iustitie uelut aurum purissimum prouabit regnant

in perpetuum nec ab inuicem segregabuntur. *VR.* Exultabunt sancti in gloria et letabuntur in cubilibus suis. *p.* Quos.

353 *RS.* Sanctis ab altissimo conceditur regnum ipse pascit eos et dedit illis montem germinantem rosas et lilia alleluia alleluia. *VR.* Et adduxit eis in montem sanctificationis sue montem hunc quem adquisibit dextera eius. *p.* Montem.

354 *Post hec recitabis hos canticos, id est:*

Magnificat ani(ma). Nunc dimittis. Benedictus dominus deus srael. *Retro quere.*

355 *RS.* Omnes iusti regem in decore suo uidebunt clamabant pre exultatione [f. 142v] cordia alleluia alleluia. *VR.* Omnes iusti hereditabunt iherusalem abitationem opulentam. Cla(mabunt).

356 *Quere retro lectio et epistola et laudes et innus et benedictiones et clamores et completuria et miseraciones et oratio.*

357 *RS.* Beatus ille seruus dicit dominus quem constituit eum supra ciues suos alleluia amen dico uobis quod super bona sua constituet eum alleluia alleluia alleluia. *VR.* Beatus seruus ille quem cum uenerit dominus eius inuenerit eum sic facientem. Amen dico.

358 *RS.* Iste homo supplicabat in conspectu [.....]

(*Fin del código*)

I. ÍNDICE BÍBLICO

Salmos y lecciones

(Se citan los números de la presente edición)

Psalmus 4	105-112: 112	Micheas
7-10: 193	113-120: 113	6, 8: 137
Ps 46: 340	121-128: 131	7, 8-9: 294
Ps 50: 50, 301	129-136: 132	Daniel
Ps 53: 130	137-144: 133	3, 52: 49
Ps 56: 119	145-152: 145	Zacharias
Ps 66: 18	153-160: 146	8, 3: 42
Ps 69	161-168: 147	Oratio Manassae: 284
2: 1	169-176: 148	Lucas
3-6: 2	Ps 119: 149	1, 46-54: 323
Psalmus 85	Ps 120: 150	1, 68-79: 325
1-12	Ps 124: 161	2, 29-32: 324
Ps 90: 201	Ps 125: 162	Rom.
Ps 94: 80	Ps 126: 163	7, 24-25: 138
Ps 99: 311	Ps 127: 164	13, 12: 43
Ps 112: 21	Ps 128: 165	I Cor.
Ps 116: 312	Ps 129: 166	16, 3: 328
Psalmus 118	Ps 130: 167	II Cor.
1-8: 3	Ps 131: 168	13-11: 328
9-6: 4	Ps 133: 195	Ephes.
25-32: 22	Ps 140: 160	5, 1-2: 91
33-40: 23	Psalmus 144	Philipp.
41-48: 24	1-12: 19	4, 4-7: 68
49-56: 81	13-21: 20	4, 6-7: 226
57-64: 82	Isaias	Coloss.
65-72: 83	35, 1-2: 67	3, 1-3: 75
73-80: 108	55, 6-7: 90	I Thessal.
81-88: 109	Threni	5, 2-19: 295
89-96: 110	2, 19: 327	Apocalypsis
97-104: 111	Ezechiel	1, 17-18: 74
	34, 22-25: 225	

II. ÍNDICE DE FÓRMULAS LITÚRGICAS

(Se citan los números de la presente edición)

A. Oraciones e himnos

- Ad te dne effundimus 58
Adsunt tenebre prime 231
Auctor perennis gloriae 152
- Benedicat uos dominus
 e celis 63
 rector eternus 57
- Benedicat uos
 pater qui in principio 59
 trina maiestas 97
- Benedictionum
 tuarum dne copia 304
 suarum super uos 217
- Certum tenentes ordinem 93
Christe qui lux es et dies 234
Christus dominus qui es auctor 306
Cibus resumptis congruis 192
Credimus in unum deum 53
Credo in deum patrem 9, 175, 261, 274
Credo in unum deum 120
Crux domini nostri 213
Cultor dei memento 203
- Custodi
 domine animas 214
 nos dne quiescentes 216
 nos dne sicut exaudire 218
- Custodiat nos dominus 101
- Deus ad adiuuandum 56
Deus qui
 horarum tempora 143
 pro mundi saluatione 157; cf. Apén-
 dice
- Domine I.C.f. dei patris qui
 hora die tertia misit 105
 hora die tertia suspensus 96
- Domine Iesu Christe qui
 discipulos tuos uigilare 305
 in hunc mundum 60
 nocturnis horis 337
 uirtute tua firmavit 61
- Domine in angustiis 210
Dominus Iesus Christus in hac nocte
 211
- Dominus Iesus Christus qui
 est lux uera 338
 hora die tertia 106
- Erue a malo 124
Exaudiat uos dominus 221
- Gloria in excelsis deo 52, 10, 174
Gregem tuum
 domine ne deseras 209
 pastor bone placatus 215
- Horis peractis undecim 171
- Iam
 dena nos praeceptio 176
 lucis orto sidere 46
 meta nostis transiit 7
 nos secundae praemonet 47
- Iesu defensor omnium 298
In hac nocte 239
In nomine domini...
 eamus et quiescamus 257
 eamus in pace 431
 reficiamus 184
- Infirmis oppressis 14, 126
- Kyrie eleison 10, 55, 95, 122, 142, 237,
 302

Liberati ab omni malo 12	Oremus Pium
Lucis auctor clemens 235	ut nobis spiritalis 336
	ut nostri agonis 55
Mediae noctis tempore 199	Pater noster 11, 23, 177, 238, 263, 276
Miserere nobis domine	Primo dierum omnium 331
miserere benignus 179	Qui omne nunc quadrifluis 115
m.n. et caritatis 265	Qui tot libris per Moysen 116
m.n. et iniquitatum 256	Quieti tempus adest 233
m.n. et parce 255	Quod conuolutis artubus 273
m.n. et pupillis 254	Quotquot diei determinant 172
m.n. miserere famulis 128	Rector potens uerax deus 140
miseris 16	Refecisti nos dne cibo 187
quia ad te confitendum 340	Reple deus gaudio 315
Misericordiarum tuarum 279	Respice dne super nos 208
Noctem nostram inlumina 212	Rex noster et deus noster 288
Noctis tetrae primordia 232	Salutare tuum 144
Nunc sancte nobis spiritus 103	Salua plebem 158; cf. Apéndice
Obsidiones obuias 230	Sanctifica dne hanc escam 183
Octauus horae circulus 153	Satia nos dne mane 62
Omnipotens deus qui es lumen 219	Si qua dne in hac die 220
Oremus. Dei omnipotenti	Sol angelorum respice 199
ut nobis emendationem 302	Surgentes ad te 297
ut nobis indulgentiam 95	Te deprecamur dne 303
Oremus dnm nostrum ut nos a ruina	Te deum laudamus 51
142	Te maiestatis dne 99
Oremus ineffabilem trinitatis 104	Tempus sopori congruum 260
Oremus Pastorem	Tertia iam dne diei 100
eternum dominum Iesum 205	
ut nos...ab insidiis 206	
ut nos...per angelum 207	

B. Responsorios y piezas de canto

V	A labiis iniquis 227	LDS	" "	Media nocte 272
V	A ruina et demonio 141	LDS	" "	Praeueni 6
V	A uigilia matutina 8	LDS	" "	Salua 114
RS	Ad adiuuandum nos 26	LDS	" "	Saluos nos 139,
V	Ad te leuamus 134			151
V	Adiutor et liberator 8	LDS	" "	Veni 69
RS	Adiuua dne sperantes 87	RS	Alleluia	Deduc me 319
RS	Adiuua nos deus 25	RS	" "	Fons 33
V	Adorabo ad templum 31	RS	" "	Laudabo 326
LDS	Alleluia alleluia 296, 329	RS	" "	Magnus 92
LDS	" " A laqueo 227	RS	" "	Misericordia 321
LDS	" " Cantabo 44	RS	" "	Resurrexit 76
LDS	" " Dexteram 45			
LDS	" " Dignare 259	RS	Beatus ille seruus 357	
LDS	" " Laus tibi 229	V	Beatus seruus ille 357	

RS	Benedictus dominus 342	V	Ecce Sion dominator 65
V	Benedictus es dne 49, 118, 155, 197, 332	V	Effundite coram 350
V	Bonum est confiteri 48, 117, 154, 173	V	Erraui sicut ouis 27
V	Cantate domino 77, 103, 111	V	Esto nobis dne in deum 258
CLM	Clamaui ad te 300	V	Et adduxit eis 353
CLM	Clamor noster 333	V	Et benedic hereditatem 114
CLM	Cito nos praeueniat 335	V	Et congrega nos 151
V	Confitemini deo 190	V	Et ne nocturnis 224
V	Confitemini domino 191	V	Et propter honorem 25
V	Confirma super nos 228	V	Et sapientia eius 92, 344
V	Custodi nos 290	V	Et undecim discipuli 72
RS	Da nobis deus auxilium 85	V	Etenim correxit 71
RS	Dabo sanctis 351	V	Exaltabo te 326
RS	De die in die 28	V	Exultabunt sancti 352
RS	De ore iusti 36	V	Exurge deus 10
V	De profundis 296	RS	Exurge dne miserere 89
V	De sanctuario 89	RS	Famulo meo ego 37
RS	Defensor iuste 86	V	Fiat dne misericordia 122, 176, 262, 276
CLM	Deprecatus sum 300	V	Florete flores 348
RS	Deprecemur dominum 84	V	Fulgebunt iusti 351
A	Deus in adiutorium 1, 26, 79, 107, 129, 159, 182, 266	CLM	Funes peccatorum 300
V	Deus in nomine tuo saluos 86, 135, 136	RS	" " 346
V	Deus Israel ipse 28	V	Gloria et honor patri 287, 314
V	Dextera domini 45	RS	Gregem tuum dne 224
RS	Dicite in nationibus 71	RS	Hoc iam tertio 72
V	Dixit Iesus discipulis 73	V	Illumina dne uultum 32
V	Dignare domine noctem 198	RS	In conspectu angelorum 31
V	Deus miserere 13, 15, 125, 127, 128, 178, 264	V	In deo faciemus 85
PRE	Deus miserere 241	PRE	Indulgentia deus 252
MIS	" " ...infirmis 339	PRE	Indulgentiam clamemus 247
PRE	" " ...pro peccatis 250	RS	Iste homo in professione 38
MIS	" " ...Tu sana 278	RS	Iste homo supplicabat 358
V	Diligam te 321	RS	Isti sunt sancti 352
V	Dispersit dedit 38	V	Labia mea laudabunt 329
RS	Domine deus uirtutum 30	RS	Laetamini gentes 66
PRE	Domine miserere ...et auerte 248	RS	Laetor ego 345
PRE	" " ...et exaudi 243	LDS	Laus tibi 194, 196, 271, 330
RS	Domine qui uides 135	V	Legem pone 319
V	Dominus custodit 102	RS	Lux tua dne 32
V	Dominus Iesus locutus 292	RS	Magnus dominus 344
RS	Dona nobis dne laetitiam 136	V	Magnificat anima 345
RS	Ecce dominus ueniet 65	RS	Media nocte clamor 40
V	Ecce seruus meus 37	CLM	Media nocte surgebam 300
		V	" " " 293
		RS	Meditatus sum 291

RS	Miserator dne miserere 134	V	Qui sunt isti 34
PRE	" " tu indulge 253	V	Quomodo dilexi 346
PRE	Miserere ...esto placatus 245, 246		
PRE	" ...ne nos iudices 244	RS	Recordamini qualiter 73
PRE	" ...nos peccauimus 251	CLM	Redime dne animas 204
PRE	" ...peccatis nostris 242	V	Refecisti nos dne 186
PRE	" ...plebi tuae 249	A	Reple deus gaudium 308
PRE	" ...tibi soli 240	RS	Repleatur os meum 318
V	Miserere deus omnium 88	V	" " " 169
RS	Miserere et parce 88	V	Respice et exaudi 200, 222
V	Miserere mei 29		
PRE	Miserere miserator 245	V	Salua plebem 87, 229
RS	Misericordiam et iudicium 343	V	Saluos nos fac 308
V	Montes et colles 33	V	Sancti tui domine 35
		RS	Sanctis ab altissimo 353
V	Ne irascaris 320	V	Satiati sumus dne mane 54
RS	Ne memor fueris 320	V	Scuto circumdabit 202, 237
CLM	Ne proicias 141	V	Sed secundum multitudinem 94
V	Nolite ante tempus 66	RS	Serui dei benedicite 41
CLM	Non secundum peccata 94	RS	Si deus pro nobis 350
		V	Sit gloria illi 76
V	Oleum recondite 40, 272	V	Sit nomen domini 342
RS	Omnes iusti regem 355	V	Speciem et pulcritudinem 39
V	Omnes iusti hereditabunt 255	V	Surge lauda in nocte 281
RS	Omnes qui lugebatis 64	RS	Suscipiunt sancti 35
V	Os iusti meditabitur 36		
		CLM	Tempus mihi concede 300
RS	Per diem clamaui 293	V	Timor et tremor 291
V	Perambulabam in innocentiam 343	V	Ut confiteamur 139, 308
V	Praecipitabit dominum mortem 64		
A	Praeuenerunt oculi mei 6, 17	RS	Veni sponsa mea 39
V	Psallam deo meo 44	V	Venite exultemus 84
RS	Psallam tibi 44	V	Vide humilitatem meam 318
		RS	Vigila dne super oues 290
V	Quam amabilia 30	RS	Vigilate et orate 292
A	Quam magnificata 188	RS	Vincula sanctorum 34
CLM	Qui cognoscis 300	RS	Viri sancti 348
V	Qui dat escam 189	RS	Vivit anima mea 27
V	Qui statis in domo 41	V	" " " 330

APÉNDICE

ORDO PSALLENDI AD NONAM DEL MS. TOLEDO 33.3

Parece oportuno ofrecer aquí como complemento los textos del “Ordo psallendi ad nonam” según el manuscrito Toledo 33.3 de la Biblioteca Capitular. Dom Férotin¹ sólo citó el inicio del himno, del clamor y de la Benedictio. El códice está en mal estado, con textos a menudo borrosos o ilegibles y muchas páginas trastocadas. La escritura visigótica es del siglo XII y sus neumas musicales achatados del último período toledano.²

Sin duda alguna nuestro manuscrito fue utilizado por Alfonso Ortiz en su edición del breviario mozárabe, pero no siguió la ordenación según yace en su fuente directa, sino que introdujo modificaciones en la reforma de los oficios.³ Omitió y dislocó responsorios, añadió otras lecturas, así como la “Supplicatio” y otra Completuria para Cuaresma. El estudioso podrá comprobarlo en la edición Lorenzana, *Breviarium Gothicum*, que doy en notas con la sigla *Br* y referencia a Migne, PL tomo 86, citando las columnas.

En la presente edición se conservan las grafías del manuscrito. Señalo con asterisco * las piezas de canto con neumas mozárabes. He numerado las fórmulas. Las concordancias de las piezas de canto pueden verificarse en el repertorio de M. Randel, *An Index to the Chant of the Mozarabic rite* (Princeton, 1973). Los textos de los salmos se hallan íntegramente copiados en el manuscrito; aquí doy los principios y finales (excepto el salmo 122).

¹ M. Férotin, *Le Liber mozarabicus sacramentorum et les manuscrits mozarabes* (Paris, 1912), col. 686.

² J. Janini - R. González, *Catálogo de los manuscritos litúrgicos de la catedral de Toledo* (Toledo, 1977), Nr. 15, pp. 62-63, con bibliografía.

³ Sobre las ediciones mozárabes de Cisneros véase J. Janini, *Liber Missarum de Toledo* II (Toledo, 1983), pp. LXIII-LXXII; *id.*, “Las misas votivas del Liber Ordinum publicadas por Ortiz”, en *Anales Valentinus* X/19 (1984), 99-111; *id.*, “El Ordo missae del misal mozárabe de Cisneros”, *ibid.* X/20 (1984), 331-344.

TEXTO

(f. 28v) ORDO PSALLENDI AD NONAM

1 Lauda anima mea dominum. laudabo dominum in uita mea. psallam deo meo quamdiu ero. (f. 29r) Nolite confidere in principibus...syon in seculum seculi.

2 CXXI. CANTICUM GRADUUM. Letatus sum in his que dicta sunt michi... (f. 29v) in domo domini ibimus. G(loria).
Stantes erant pedes nostri in atriis tuis iherusalem...et propter domum domini dei nostri quesibi bona tibi.

3 CXXII. CANTICUM GRADUM. Ad te lebamus oculos nostros qui habitas in celis. ecce sicut oculi serborum ad manus dominorum suorum. (f. 30r) et sicut oculi ancille ad manus domine sue. ita oculi nostri ad dominum deum nostrum donec misereatur nobis. Miserere nobis domine miserere nobis. quia multum repleti sumus contemtionem. Multumque repleta est anima nostra opprobriis habundantium et despectione superuorum. Gloria.

4 CXXIII. CANTICUM GRADUUM. Nisi quod dominus erat in nobis... (f. 30v) ...Adiutorium nostrum in nomine domini qui fecit celum et terram. Gloria.

5 RS. * Si uis domine potes me saluare.* VR. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum dic uerbo.

6 ALIUM RS. * Saluus ero domine si me consolatus fueris quamuis indignus ego sim credo quia saluabis me.* VR. * Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum.* sed tantum dic uerbo. *p.*

1 Ps 145.—*Las palabras* Lauda...ero muy borrosas.

1-4 (Br 957).

3 *Las palabras* Ad te lebamus...suorum muy borrosas.

6 (Br 957).

7 DOMINICAL RS. * Auxilium meum a domino qui fecit celum et terram alleluia. * VR. Adiuutorium nostrum in nomine domini. p. qui.

DE ADUENTU DOMINI

8 RS. * Apparebit claritas domini super syon ut protegat habitantes iherusalem et (f. 31r) in <ad>uentu suo dabit uobis saluatorem qui liberet nos ab omni infirmitate. * VR. Ecce deus noster ultionem adducit retributionis deus ipse ueniet.

DE QUADRAGESIMA

9 RS. * Spes nostra in deo est et ipse adiubabit nos. * VR. Sperate in eum omnis conuentus plebis mee. effundite coram illo corda uestra.

DE RESURRECTIONE

10 RS. * Mane nobiscum domine quoniam iam declinat dies in uesperum alleluia alleluia alleluia. * VR. Confirma super nos domine misericordiam tuam et ueritas tua manet in eternum.

11 LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE. Hec dicit dominus: State super uias et uidete et interrogate de semitis antiquis. querite uia bona et ambulate in ea et inuenietis requiem animabus uestris.

12 EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD COLONENSES. Fratres. Super omnia autem hec caritatem habete que est uinculum. (f. 31v) perfectionis et pax christi exultet in cordibus uestris in qua et uocati estis in uno corpore. et grati estote per fidem que est in christo domino nostro. Amen.

13 LDS. * Alleluia alleluia alleluia. Vibit anima mea deus et laudabit te. * VR. * Et iudicia tua adiubabunt me. * all(e)l(ui)a.

14 IMNUS

Fundere preces tempus est.
diei cursus admonet
canere laudis canticum
tibi redemptor omnium.

7 (Br 958: dislocado).

8 *Las palabras* Apparebit...iherusalem in *muy borrosas*.

9 (Br 959: dislocado).

10 (Br 958).—*En el versiculo*, dne sobre la linea, mano posterior.

11 Ier 6, 16 (Br 958).—*Las palabras* Super omnia...uinculum *borrosas*.

12 Col 3, 14-15 (Br 958).

13 (Br 958).

14 (Br 958; Blume, *Hym. Got.*, p. 109).

Serena<m> mentem effice.
opus honestum perface.
precem ora<n>tum accipe.
uitam perennem tribue.
Presta pater.

15 CL(A)M(OR). *Propitius esto iniquitatibus nostris et sana domine omnes langores nostro<s> *. III *bus uicibus*. vr. Conuertere domine aliquantulum et repropitiare super seruos tuos.

16 CONPLETURIA. Deus qui pro mundi saluatione none hore (f. 32r) curriculo in crucis stigmatе glorioso triumphasti miraculo. et peremta morte sanctorum animas eruens ab infernali ergastulo. uiam nobis preparasti reuertendi ad superos. quesumus ut ita nostro conplacearis obsequio quatenus illic post transitum properemus gressu perconclitu[m]. quo tu nostra precessisti redemptio. Pater noster qui es.

17 BENEDICTIO. Salua plebem tuam domine. quam tu ipse creasti. Amen. Benedic hereditatem tuam. quam pretioso sanguine redemisti. Amen. Rege eos et extolle eos. usque in seculum seculi.

* * *

El curioso título “Ordo psallendi” es idéntico al primitivo de los oficios catedralicios del místico Toledo 35.6, como puede comprobarse en mi edición, *Liber Missarum de Toledo y libros místicos*, II (Toledo, 1983), 151-229, donde se reitera el “Ordo psallendi in...” Permite, pues, remontar el arquetipo de este oficio completo monacal al siglo IX. Antes de la fusión de los elementos que componen el *liber horarum* parece probable que existieran colecciones o “libelli” de responsorios para uso monástico. Del mismo modo las parejas de Completuria-Benedictio podrían hallarse en algún *liber precum*, citado en los antiguos inventarios, que no ha llegado hasta nosotros.

La estructura del oficio monacal de la hora nona, idéntica a la de tercia y sexta difiere notablemente de la testimoniada en los oficios cate-

15 (Br 959).

16 (Silos 7 157 Br 959).

17 (Silos 7 158 Br 959).—*La palabra sempiternum en el margen, mano posterior, letra francesa.*

drálicos penitenciales (Ad Tertiam, ad Sextam y ad Nonam), tanto en el Oracional visigótico, como en el *Liber mysticus de Cuaresma*, edición J. Janini, Toledo, 1979. En éstos varían las oraciones; en los oficios monásticos la eucología se refiere siempre a la respectiva hora y solo cambian los responsos (dominicales, adviento, cuaresma, resurrección).